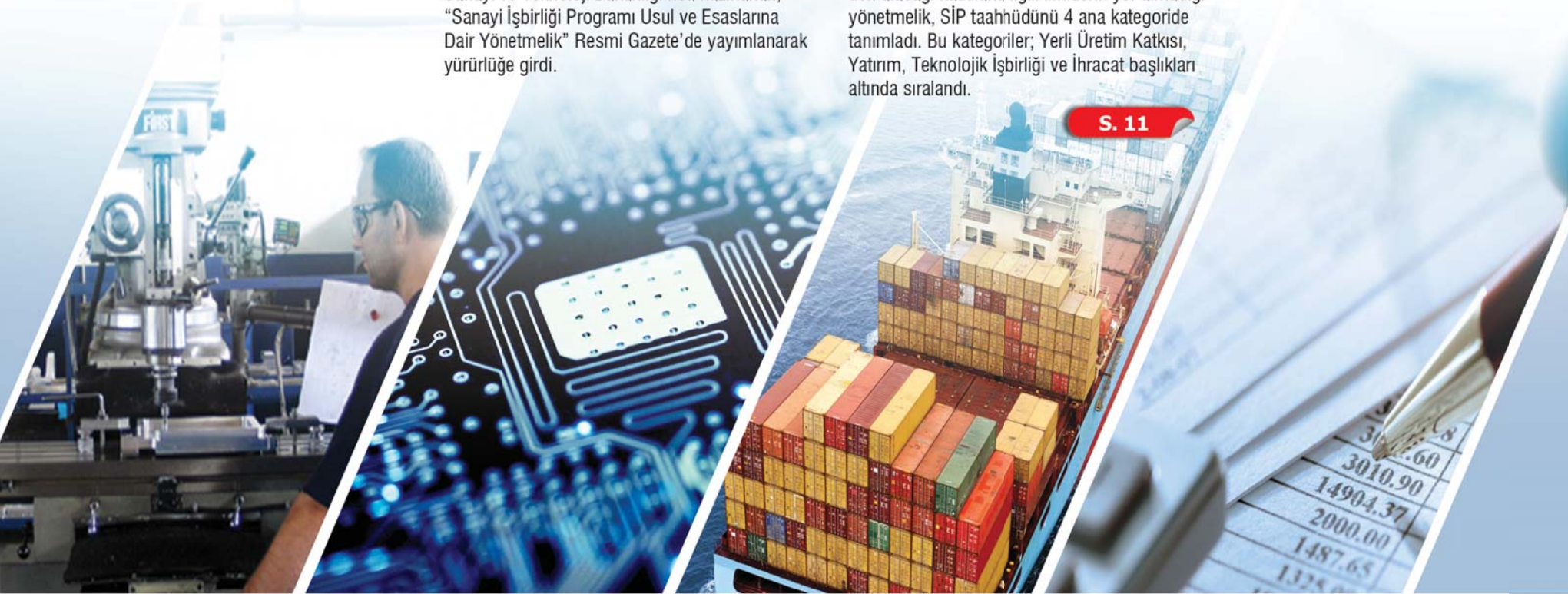

Sanayi İşbirliği Programı Yönetmeliği Hayata Geçti

TÜRK SANAYİSİ İÇİN ÖNEMLİ ADIM

■ 04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3. maddesinin (u) bendine göre yapılacak mal ve hizmet alımlarında uygulanacak genel usul ve esasları belirlemek amacıyla Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca hazırlanan, "Sanayi İşbirliği Programı Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

■ Yönetmelikle birlikte yenilik, yerleşme, teknoloji transferi niteliğinde ve 10 milyon doları aşan kamu ihalelerini kazanan yabancılar, yerli şirketlerden katkı alacak. Yabancı yüklenicilerin yerli üreticilerden alacağı katkılarla ilgili limitlerin yer almadığı yönetmelik, SİP taahhüdünü 4 ana kategoride tanımladı. Bu kategoriler; Yerli Üretim Katkısı, Yatırım, Teknolojik İşbirliği ve İhracat başlıkları altında sıralandı.

S. 11

S.03

"Kümelenme, ihracat ve kalkınma politikalarında araçtır"

T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, kümelenmenin, birçok kurum ve kuruluşu ilgilendiren bölgesel nitelikli yatay bir politika alanı olduğunu belirterek, "2023 yılı hedeflerine ulaşılmasında gerek ihracat gerek sanayi gerekse bölgesel kalkınma politikalarında bir araç olarak kullanılması önem arz etmektedir." dedi.

S.04

Etiyopya'ya dostluk köprüsü

OSTİM ile Habeşistan Kalkınma ve İşbirliği Demeği (HAKİD) arasında eğitim ve ticari başlıkların içerdiği protokol imzalandı. Protokol kapsamında; karşılıklı ticari işbirlikleri kurulması, Türkiye'de eğitim gören öğrencilere burs ve iş olanaklarının araştırılması, Etiyopya'da yatırım imkanları ile ilgili işbirliklerinin yapılması yönünde çalışmalar yapılacak.

METAL İŞLEME MAKİNALARI

24 Ülkeye
İhracat

“ ÜRETİMDEKİ GÜCÜNÜZ ”

**CNC HİDROLİK
ABKANT PRESLER**
1250-3100mm boy aralığında
30 ton-175 ton kapasite aralığında

**REDÜKTÖRLÜ
GIYOTİN MAKASLAR**

**NC HİDROLİK
ABKANT PRESLER**

**ALÇIPAN PROFİLİ
ÜRETİM HATTI**

**KÖŞE PROFİLİ
ÜRETİM HATTI**

CEMATEK MÜHENDİSLİK MAKİNA İNŞ. İMLT. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

BAŞKENT O.S.B. 12. Cadde No: 9 Malıköy SİNCAN / ANKARA Tel: 0 312 640 16 50 (3 hat) - Fax: 0 312 640 16 53

www.cematek.com.tr - e-mail: cematek@cematek.com.tr

İşbirliğinden Kuvvet Doğar

Korhan GÜMÜŞTEKİN
korhan@ostim.com.tr
twitter.com/KorhanGumustekin

Türkiye, kamu alımlarında yerli üreticilerin katkısını artırma amacıyla arayışlarını sürdürüyor. Bu yönetime yönelik geçtiğimiz yıldan bu yana önemli gelişmeler yaşandı.

Biz de bu amaçla sanayicilerin beklentilerini, saha gerçeklerini; tüm kesimlerin görüşlerini de alarak yansıtmaya çalıştık. Olması gerekenleri yani Türkiye'nin ihtiyaçlarını ortaya koyduk ve özetle dedik ki, "Bu iş kararlı bir devlet politikasıyla yol alır."

Bilindiği üzere Türk ekonomisini sırtlayan en belirgin faktörlerden biri de küçük ve orta ölçekli işletmeler yani KOBİ'ler... KOBİ'ler, mevcut üretim kabiliyetlerini, ürün geliştirme potansiyellerini kamu alımlarıyla doğru orantılı olarak ilerletebiliyorlar.

Günümüzde, ülkemizin birçok bölgesinde faaliyet gösteren işletmeler, kayda değer işlere imza atıyorlar. Bunların bir kısmı artık sınırları aşarak uluslararası tedarik zincirine girmeyi başarabilen, ufkunu genişletebilen kimliğe büründü. Bu anlamda pek çok örnek verilebilir...

Bu işletmelerin yakından tanıdığımızda, iş yerlerine gittiğimizde de neleri başarabildiklerini ve daha da fazlasını hedeflediklerini net olarak görebiliyoruz.

Türkiye'nin son 12 yılında görülen kabuk değişimi çerçevesinde, üretim ve ihracat performansı da bunun bir başka kanıtı. Söz konusu gelişim, devletin bakış açısıyla da bire bir örtüşüyor.

Bir süredir hazırlıkları süren Sanayi İşbirliği Programı da (SİP) bunun bir yansıması oldu; SİP Yönetmeliği hayata geçti. Hatırlanacağı üzere yakın bir zamanda da; Başbakanlık genelgelerinde yer almasına rağmen uygulanmayan yerli ürüne "yüzde 15 fiyat avantajı" 2 bin 139 ürün için hayata geçmiş, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan liste Kamu İhale Kurumu'na yayınlanmıştı.

SİP Yönetmeliği ile birlikte de yenilik, yerleşme, teknoloji transferi niteliğinde ve 10 milyon doları aşan kamu ihalelerini kazanan yabancılar, yerli şirketlerden katkı alacak. Yabancı yüklenicilerin yerli üreticilerden alacağı katkılarla ilgili limitlerin yer almadığı yönetmelik, SİP taahhüdünü 4 ana kategoride tanımladı.

Uygulamanın taslak çalışmalarında bulunan, 'minimum katkı zorunluluğu' ile ilgili kısmın Yönetmelikte yer almaması dikkat çekse de SİP'in hayata geçmesini ülkemiz adına sevindirici bir gelişme olarak değerlendirebiliriz.

"Birlikten kuvvet doğar" sözünü kümelenme metodu ile anlamlandıran yerli sanayi artık "İşbirliğinden kuvvet doğar" demelidir.

Ar-Ge ve mühendislik destekleri

Prof. Dr. Sedat Çelikdoğan'la ilkinin geçen ay yayınladığımız "Üretimden Kaçışın Nedenleri ve Çözüm Önerileri" başlıklı söyleşimiz ilgiyle karşılandı. Söleşimizin ikinci kısmında Ar-Ge ve mühendislik desteklerini mercek altına alıyoruz. Çelikdoğan Hocamız, projelerin değerlendirilme aşamasında nelerle karşılaşıldığını, buna karşılık yapılması gerekenleri anlattı; proje değerlendirmesinde iki ayrı grup hakem heyeti önerdi.

Deneyimli isim bunları şöyle sıralıyor: "1. Akademik projelere ait heyetler akademik camiadan olmalı, gerekli olması halinde ilgili sektörlerden (kamu veya özel) uzman alınabilmelidir. 2. Diğer projelerde hakem heyeti ile ilgili sektörlerden olmak üzere yarısı iş hayatından ve diğer yarısı akademik camiadan teşkil edilmelidir. Gerekli konuların durumuna göre özel sektör heyet üyesi daha fazla olabilmelidir."

'Altın Kalem' OSTİM'in

Şubat ayı, OSTİM Gazetesi için farklı bir heyecana sahne oldu. Her haberi titizlikle araştıran ve hazırlayan gazetemiz, Ekonomi Muhabirleri Derneği'nin geleneksel olarak düzenlediği Altın Kalem Başarı Ödülleri'nde, Eylül 2014 sayısının kapak haberi "Made in Turkey mi Turkish Made mi?" yarıştı. Haberimiz, jüri değerlendirmesi sonucunda 'Gazete, Dergi, Ajans Haber (Yerel)' kategorisinde ödül aldı. Ödülün alınmasında desteği olan tüm Yöneticilerimize ve çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyor; ödülü, yüreği "yerli ve milli üretim" sevdası ile çarpan sanayicilerimize armağan ediyoruz.

"Bilgi, sonu gelmeyecek olan bir fetihtir."
Cemil Meriç

"Cari açığı azaltmak için yerli kullanılmalı"

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdebir, cari açığın çözümüne yerli kaynakları işaret etti.

sayfa **02**

"OSTİM'in her atağı ihracatçıları ilgilendirir"

Orta Anadolu İhracatçıları Birliği (OAİB) Koordinatör Başkanı Ahmet Kahraman, "OSTİM'in yapacağı her atak bizi ihracatçıları ilgilendirir." dedi.

sayfa **04**

"Projeler dış ticaret açığını kapatmaya yönelik olmalıdır"

Prof. Dr. Sedat Çelikdoğan, söyleşimizin ikinci kısmında, dış ticaret açığını azaltacak projelere öncelik verilmesi gerektiğini ifade etti.

sayfa **10**

Kümelere bağımsız denetçi geliyor

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kümelenme Destek Programı Yönetmeliği değişti.

sayfa **14**

Türkiye - Güney Kore STA'sı genişledi

Türkiye ve Güney Kore 1 Mayıs 2013'te yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması (STA) kapsamında hizmetler sektörü ve yatırımlara ilişkin anlaşma imzalandı. Anlaşma Türkiye'nin Güney Asya pazarına girmesi açısından önem taşıyor.

sayfa **03**

"Türkiye'nin sanayileşmemesi için bütün prangalar vurulmuştu"

OSTİM Başkanlarından Turan Çiğdem sorularımızı yanıtladı. Çiğdem, "Zamanında, Türkiye'nin sanayileşmemesi için bütün prangalar vurulmuştu." dedi.

sayfa **08**

Sanayi üretiminde umuda yolculuk

2014 Yılı Aralık ayı sanayi üretim endeksinde göre mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki aya göre yüzde 1,2, takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 2,6 arttı.

sayfa **13**

Yenilenebilir enerjinin eylem planı hazır

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Türkiye'nin su, rüzgar, güneş, jeotermal ve biyokütle gibi yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarıyla beraber büyümesine devam edeceğini belirtti.

sayfa **18**

BİZİ TAKİP EDİN

OstimOSB

ostimosb

ostim-osb

facebook.com
ortakvizyon

+OSTİMO5B1967

OSTİM OSB

OSTİM Organize Sanayi Bölgesi
Adına İmtiyaz Sahibi
Orhan AYDIN

Genel Yayın Yönetmeni
ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Korhan GÜMÜŞTEKİN

Editor
Yunus EFE

Yönetim Merkezi
100. Yıl Bulvarı No: 101/A
06370 OSTİM/ANKARA
Tel : 0 312 385 50 90
Faks : 0 312 385 58 98

Yayın Türü
Yerel Süreli

Baskı
Dünya Süper Veb Ofset
100. Yıl Mah. 34204
Bağcılar/İSTANBUL
Tel : 0 212 440 27 62

Produksiyon
OMEDYA
www.omedya.com

Reklam Rezervasyon
385 58 20-21

www.ostimgazetesi.com

GAZETEMİZE 'ALTIN KALEM' ÖDÜLÜ

Ekonomi gazeteciliğinde, bir gazetecilik örgütü tarafından verilen ilk ödül olan altın kalem ödülleri, gazete, dergi, televizyon, radyo, internet gibi herhangi bir yayın organında yayımlanan ekonomi alanındaki haber ve programlarını kapsıyor. Ödüller 6 alanda verildi. Altın Kalem ödülleri töreni Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan'ın katılımıyla sahiplerini buldu.

Törenin açılış konuşmasını yapan EMD Başkanı Turgay Türker, ödüllere bu yıl yoğun bir başvuru olduğunu belirtti.

Türker, ekonomi alanında çalışan muhabirlerin ödülün prestijine ve saygınlığına özen göstererek katılmalarından duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Turgay Türker

"Vatandaşların öncelikli talebi hızlı tren"

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 13 yıllık yatırımlarının 260 milyar liranın üzerinde olduğunu anlatan Bakan Lütfi Elvan, söz konusu yatırımların yarısına yakınının karayoluna yapıldığını kaydetti. Karayoluna son 13 yılda yapılan yatırımların 105 milyar lirayı bulduğunu ifade eden Elvan, karayoluna her yıl ortalama 13 milyar lira tutarında yatırımı gerçekleştirdiklerini bildirdi.

Ekonomi Muhabirleri Derneği (EMD) bu yıl 7.'si düzenlenen "Altın Kalem Ekonomi Muhabirleri Derneği Ekonomi Basını Başarı Ödülleri" ile her alandaki en iyi ekonomi haberlerini belirledi.

50'den fazla haberin yarıştığı Altın Kalem ödülleri gazetemin Eylül 2014 sayısında yer alan "Made in Turkey mi Turkish Made mi?" başlıklı haberi, "Gazete, Dergi, Ajans Haber (Yerel)" kategorisinde Altın Kalem Ödülü'nü kazandı.

Elvan, Karadeniz'den Akdeniz'e Doğu Anadolu'ya, Güneydoğu Anadolu Bölgesine uzanan 17 temel aksın yaklaşık yüzde 85'lik kısmının, doğu ve batı ekseninde belirlenen 11 temel aksın ise yaklaşık yüzde 90'lık kesimini tamamladıklarını ifade etti. Elvan, bu yıl açılacak 60 tünelin uzunluğunun 128 kilometre olduğunu belirtti.

Vatandaşların ulaşım altyapısında öncelikli taleplerinin hızlı tren olduğunu belirten Elvan, "Hangi ile gidersek gidelim vatandaşlarımızın öncelikli olarak bizden talebi (biz ilimize hızlı tren istiyoruz)." diye konuştu. Demiryolunun serbestleştirilmesi konusunda hazırlanan yönetmeliğin kısa bir süre sonra

yayınlanacağını anlatan Elvan, "Böylece demiryollarını da demiryollarının işletmesini de özel sektöre açmış olacağız." dedi.

Milli YHT için hedef 2019

Bu yıl sonu itibarıyla yenilenmeyen bir kilometrelik demiryolu hattının kalmayacağını ifade eden Elvan, "Bunun anlamı 20-30 kilometre hızla giden trenler yerine artık saatte 140 kilometre hızla giden trenler olacak." diye konuştu.

Yüksek Hızlı Tren setlerinin imalatının Türkiye'de yapılacağını, 80 adet yüksek hızlı demiryolu tren seti ihalesine çıkacaklarını anlatan Elvan, şöyle

konuştu:

"Burada şu şartları koşuyoruz. Bir; üretimi Türkiye'de yapacağız, iki; minimum yüzde 53 yerli katkı olacak, üç; mutlaka bir yerli firma ile ortaklık yapacaksınız. Bu üç şartı taşımak kaydıyla 'Türkiye'de yüksek hızlı tren seti imal edebilirsiniz biz de Bakanlık olarak satın alabiliriz.' diyoruz. Yüksek Hızlı Milli Trenimizin imalatı yönündeki çalışmalar devam ediyor. Tasarım çalışmaları tamamlandı, detay mühendislik çalışmalarına yönelik çalışmalar devam ediyor. Hedefimiz de 2019 itibarıyla kendimize ait YHT Milli Trenimizi raylara indirmek."

Lütfi Elvan

Konuşmaların ardından ödül törenine geçildi. OSTİM Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Korhan Gümüştekin'in Eylül 2014 sayısında yer alan "Made in Turkey mi Turkish Made mi?" başlıklı çalışması, "Gazete, Dergi, Ajans Haber (Yerel)" kategorisinde ALTIN KALEM ödülü aldı. Ödülü TOBB Yönetim Kurulu Saymanı ve Ankara Ticaret Borsası Başkanı Faik Yavuz verdi.

Gazetemizin ödül alan "Made in Turkey mi Turkish Made mi?" başlıklı haberinde OSTİM Teknoloji Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Sedat Çelikdoğan "Yerli Malı" kavramı ile 'Türk Malı'nın kategorize edilerek devlet desteklerinin bu yönde aktarılması gerektiğini söylemişti.

Çelikdoğan, "Türk malı demek; Türkiye'nin kendi tasarımı olan ve üzerinde de kendi markası olan bir üründür." tarifini yapmış, "Yerli malı ise minimum yüzde 51'i Türkiye'de üretilen katma değerden ibaret. Bu, yerli malı. 'Katma değer nedir?' dersiniz, 13 Eylül 2014 tarihli Resmi Gazete'deki Tebliğ, bunu yeterli şekilde tarif ediyor. Çok da güzel ve isabetli bir tebliğ oldu. Bu, yerli malı konusunu işliyor. Türk malı konusu burada yok. Bu boşluğu doldurmak istiyoruz." ifadelerini kullanmıştı.

"Cari açığı azaltmak için yerli kullanılmalı"

Ankara Sanayi Odası (ASO) Şubat ayı olağan meclis toplantısında ekonomik gündemi değerlendiren Başkan Nurettin Özdebir, istihdam, cari açık, yabancı yatırımlar ve teşvikler hakkında konuştu. Cari açığın çözümüne yerli kaynakları işaret etti.

Türkiye'de işsizliğin arttığını dile getiren Nurettin Özdebir işsiz sayısının 3.1 milyona ulaştığını vurguladı. Özdebir, işsizliği azaltmak için yatırımların artması, iş yapmanın kolaylaşması ve işyerleri üzerindeki gizli maliyetlerin ortadan kaldırılması gerektiğini söyledi.

Türkiye'deki yatırımların toplam harcamalar içindeki payının yüzde 20 seviyesinde olduğuna dikkati çeken Özdebir, geçen yıl yapılan doğrudan yabancı yatırım miktarının 12,5 milyar dolar olduğunu söyledi. Özdebir, "Ülkemize gelen yabancı sermaye yeni yatırım yapmamakta var

olan şirketleri satın almaktadır. Böyle yatırımların da büyümeye katkı yapması ve işsizliği azaltması beklenemez." dedi.

Cari açığı azaltmak için yerli kaynakların daha fazla kullanılmasını öneren Özdebir, en az kullanılan yerli kaynakların madenler olduğunu dile getirdi. Yeni bir sanayi yatırımında sermayenin büyük bir bölümünü üretime yönelik olmayan alanlara harcadığına değinen Özdebir, "Teşvik mevzuatımızda birçok teşvikler var. Ancak bu teşviklerden yararlanabilmek, deveye hendek atlatmaktan daha zor. Biz bu nedenle ülkemizde

bir zihniyet değişimine ihtiyaç var diyoruz. Bu nedenle iş yapmayı mevzuatımızın odak noktasına yerleştirmek ve tüm mevzuatı iş hayatını kolaylaştırmak için gözden geçirmek gerekir diyoruz." şeklinde konuştu.

Teşvikler yüzde 15 fiyat avantajıyla eşgüdümlü olmalı

Kamu ihalelerindeki yüzde 15 fiyat avantajının başarılı olabilmesi için aynı zamanda teşviklerle ilgili de düzenleme yapılması önerisini Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı'na sunduklarını anlatan Nurettin Özdebir söz-

Nurettin Özdebir

lerine şöyle sürdürdü; "Kamu İhale Kurumu tarafından ilan edilen listede yer alan malların üretimini yapacak yatırımların nerde kurulmuş olurlarsa olsunlar 5'inci bölge teşviklerinden ve OSB'lerdeki yatırımların 6'ncı bölge teşviklerinden yararlanması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını talep ettik. Bir süre sonra Sanayi bakanımızdan telefonla müjdemizi aldık. Bu hassasiyeti nedeniyle sayın bakanımıza ASO ve Ankara'lı sanayiciler adına teşekkür ediyoruz."

"Akaryakıt zamları enflasyonu artırır"

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, akaryakıt fiyatlarına yapılan zammın acilen geri alınmasını istedi.

Palandöken, "Bu zam geri alınmaz ise enflasyon artar. Taşımacılıktan, sanayi üretimine kadar her alanda zamdan etkilenmeyecek sektör yok. Zaten daralmış piyasa koşullarında akaryakıtta zam yapılmamalıdır." dedi.

“Kümelenme, ihracat ve kalkınma politikalarında araçtır”

T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, kümelenmenin, birçok kurum ve kuruluşu ilgilendiren bölgesel nitelikli yatay bir politika alanı olduğunu belirterek, “2023 yılı hedeflerine ulaşılmasında gerek ihracat gerek sanayi gerekse bölgesel kalkınma politikalarında bir araç olarak kullanılması önem arz etmektedir.” dedi.

Bakanlıkça koordine edilen kümelenme oluşumlarıyla ilgili olarak OSTİM Gazetesi'ne açıklamalarda bulunan Nihat Zeybekci, halihazırda, 136 Uluslararası Rekabeti Geliştirme (UR-GE) projesinin aktif olarak yürütüldüğünü, bu projeler kapsamında 145 ihtiyaç analizi yapıldığını, analizler neticesinde 384 eğitim faaliyeti, 90 danışmanlık faaliyeti, 182 yurtdışı pazarlama faaliyeti ve 29 alım heyeti faaliyeti gerçekleştirildiğini kaydetti.

Zeybekci, 38 proje yönetici istihdamının desteklediği UR-GE'nin en önemli vasfını, “Tabandan tavana bir yaklaşımla bizzat sahanın ihtiyaç ve isteklerine göre şekil alabilmeleri.” şeklinde tanımladı. Ekonomi Bakanı, aktif ve tamamlanan UR-GE projelerinde 3.667 firmanın yer aldığını, bu firmaların yaklaşık %65'i ihracatçı olduğu bilgisini paylaştı.

Nihat Zeybekci, açıklamasında şu görüşlere yer verdi: “Kümelenme neredeyse 10 yıldır üzerinde çalışılan, birçok projeye konu olan bir kavramdır. Faydaları toplumun birçok kesimi tarafından bilinmesine rağmen sahada aktif olarak kümelenmeyi destekleyen mekanizmaların eksikliği Bakanlığımızın bu

alandaki çalışmalara başlamasının bir başka sebebidir.

“Sürdürülebilirlik sağlandı”

Bakanlığımızın kümelenme alanındaki çalışmalarının ilki 2007- 2009 yılları arasında yürütülen “Türkiye’de Ulusal Kümelenme Politikasının Geliştirilmesi Projesi”dir. 2009 yılı sonunda tamamlanan bu proje ile kümelenme konusunda ciddi mesafeler alınmış ve kümelenme konusunda farkındalık oluşturulması sağlanmıştır.

Ulusal Kümelenme Politikasının Geliştirilmesi Projesi'nin uygulama projesi olarak da 2011 yılında başlanan ve Ocak 2014’de tamamlanan KOBİ İşbirliği ve Kümelenme Projesi Bakanlığımızca yürütülmüştür. Bu proje ilk projenin devamı, çıktısı, uygulama aşaması olarak tasarlanmıştır. Bu kapsamda da; Kümelenme Bilgi Merkezleri kurulmuş, 5 sektörün değer zinciri analizleri yapılmış, 5 öncelikli sektörde sektör stratejileri hazırlanmış, Hazırlanan sektör stratejileri çerçevesinde illerde pilot eylemler gerçekleştirilmiş, Türkiye küme gelişim haritası hazırlanmış, sektör stratejisi çalışmaları gerçekleştirilmiş ve kümelenme araçlarının geliştirilmesi üzerine kümelenme bilgi kiti hazırlanmıştır.

Proje kapsamındaki 5 pilot ilden alınan başvurular neticesinde 18

UR-GE projesi yürütülmektedir. Bu da projelerin en büyük handikapı olan sürdürülebilirlik ilkesini, Bakanlığımızın başarıyla sağladığının bir göstergesidir ki uygulanan bir projenin çıktısı 18 proje olarak dönüş yapmıştır.

Proje kapsamında kümelerin ortak ilgi alanlarının tespit edilmesi ve bu alanlara yönelik stratejinin geliştirilmesi amacıyla “Türkiye Küme Gelişim Haritası” hazırlanmıştır. Haritada 321 potansiyel küme (fikir aşamasında) ve 35 küme (başlangıç, gelişen, olgun aşamada) yer almaktadır. 35 kümenin; 18 tanesi başlangıç, 14 tanesi gelişen, 3 tanesi de olgunluk aşama-

sında olarak değerlendirilmiştir. Söz konusu çalışmamızı 2014 yılında Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Isparta, Afyon, Tokat, Hatay, Adana ve Mersin illerinde gerçekleştirdiğimiz saha ziyaretleriyle geliştirilmiş ve bu illerdeki fikir aşamasındaki kümelerin başlangıç aşamasına geçirilememesi konusundaki temel sorunları tespit edilmiştir.

KOBİ İşbirliği ve Kümelenme Projesi'ne ek olarak çalışmalarımızda gözetilen en önemli ilkelere biri olan sürdürülebilirlik ilkesi gereğince “Türkiye’de Ulusal Kümelenme Politikasının Geliştirilmesi Projesi”ndeki tecrübelerimiz devlet yardımları politikasında değerlendirilmiştir.

Firmalarımızın uluslararasılaşma sürecinin tüm aşamalarının kümelenme anlayışı çerçevesinde ve İşbirliği Kuruluşları'nın önderliğinde desteklenebildiği proje bazlı, hedef pazar ve hedef sektör odaklı “Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ” 2010 yılı sonunda yürürlüğe girmiştir. “Tailor made” bir anlayışla oluşturulan ve KOBİ'lerin işbirliği ile yakalayacakları sinerji yoluyla gelişmeleri öngörülen Tebliğ kapsamında, şirketlerin proje bazlı eğitim ve/veya danışmanlık, istihdam, yurt dışı pazarlama veya alım heyeti ve bireysel danışmanlık programları bütünlük olarak desteklenmektedir.

“KOBİ'LER ORTAK VİZYONA SAHİP OLUYOR”

UR-GE projelerinde ortak ihtiyaç analizi ile başlayan süreç ortak öğrenme ve ortak pazarlama faaliyetleri ile devam etmektedir. İhtiyaç analizi sürecinde, proje katılımcısı her firma birer birer taranırken, sektörlerinin durumu da değerlendirilmekte ve kümelerin ihracat yol haritaları ortaya çıkarılmaktadır. Bu sayede, KOBİ'ler ortak bir vizyon ve ortak bir bakış açısına sahip olarak işbirliği içinde kendi hedeflerine nasıl ulaşabileceklerini öğrenebilmektedir. İşbirliği

içinde rekabet de bu aşamada öğrenilmektedir. Ortak öğrenme ve ortak pazarlama faaliyetleri ile KOBİ'ler kapasitelerini geliştirebilmekte; yeni pazarlara açılabilen ve mevcut pazar paylarını arttırabilmektedir.

UR-GE ile beraber mevcut yığınlar küme kimliği kazanarak, beraber projeler geliştirme kapasitesine sahip olmaktadır. Halihazırda faaliyetlerine devam eden kümeler bakımından da UR-GE bir sıçrama tahtası görevi görmekte ve uluslararasılaşma-

rını sağlamaktadır.

Sonuç olarak, kümelenme ihracat politikasında bir araç olarak benimsenmiş ve ihracata yönelik devlet destekleri proje bazlı bir anlayış çerçevesinde geliştirilmektedir. Kümelenmenin birçok kurum ve kuruluşu ilgilendiren bölgesel nitelikli yatay bir politika alanı olması nedeniyle, 2023 yılı hedeflerine ulaşılmasında gerek ihracat gerek sanayi gerekse bölgesel kalkınma politikalarında bir araç olarak kullanılması önem arz etmektedir.”

Türkiye - Güney Kore STA'sı genişledi

Türkiye ve Güney Kore, 1 Mayıs 2013'te yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması (STA) kapsamında hizmetler sektörü ve yatırımlara ilişkin anlaşma imzaladı. Anlaşma Türkiye'nin Güney Asya pazarına girmesi açısından önem taşıyor.

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ve Güney Kore Ticaret, Sanayi ve Enerji Bakanı Sang-Jick Yoon tarafından imzalanan anlaşma ile Türkiye, inşaat, kültür, çevre koruma gibi 18 alanda hizmet pazarına girecek, Güney Kore ise finansal bilgilerin değişimine ve Türk üniversite mezunlarının serbestçe Güney Kore'ye girişine izin verecek.

Türkiye ve Güney Kore'nin toplamda 2,3 trilyon dolarlık bir milli geliri temsil ettiklerini dile getiren Nihat Zeybekci, hizmetler ve yatırım konusunda Güney Kore ile anlaşma imzalamalarının kendilerini çok mutlu ettiğini söyledi.

“Full STA görüşmelerine hazırız”

Anlaşmaların iki ülke şirketlerinin bir araya gelerek ortaklıklar kurmalarına, her iki ülkede karşılıklı yatırımların yanı sıra Türkiye'nin civarındaki üçüncü ülkelerde işbirliği yapmalarına vesile olacağına işaret eden Zeybekci, “İmzaladığımız

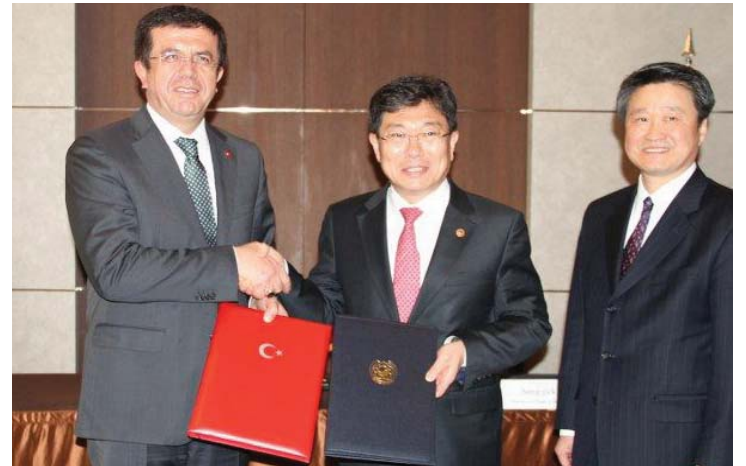

anlaşma ile iki ülke arasındaki ticarete oldukça serbest bir noktaya geldik ama ben full serbestliğe de bir an önce geçeceğimize inanıyorum. Biz

Ekonomi Bakan-

lığı olarak Kore ile full serbest ticaret anlaşmasına geçmeye ve bununla ilgili görüşmelere başlamaya hazır olduğumuzu belirtmek istiyorum.” dedi.

Hizmetler ve yatırımlar konusundaki anlaşmanın her iki ülkedeki şirketlerin bir araya gelerek ortaklıklar kurmasına olanak tanıyacağını dile getiren Zeybekci, “Biz Türk şirketlerini Koreli şirketlere sonuna kadar açıyoruz. Koreli şirketlere çok hızlı bir şekilde Türkiye'ye gel-

melerini ve Türkiye'nin imkanlarından yararlanmalarını tavsiye ediyoruz.” şeklinde konuştu.

Güney Asya pazarının anahtarı

Güney Kore Ticaret, Sanayi ve Enerji Bakanı Sang-Jick Yoon da ülkeler arasındaki tarihten gelen dostluğa dikkati çekerek,

Türkiye'nin, zor zamanlarında Güney Kore'nin yanında olduğunu ifade etti.

Anlaşmanın, Türkiye'nin Güney Asya pazarına girişi açısından önemini vurgulayan Yoon, “Anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirecektir.” değerlendirmesinde bulundu.

Etiyopya'ya OSTİM'den dostluk köprüsü

OSTİM ile Habeşistan Kalkınma ve İşbirliği Derneği (HAKİD) arasında eğitim ve ticari başlıkları içeren protokol imzalandı.

1967'den günümüze Türk sanayisinin gelişimi, yerli ve milli üretim anlayışı için çalışan OSTİM, bilgi ve tecrübelerini dost ve kardeş ülkelerle paylaşmaya devam ediyor. OSTİM, son olarak HAKİD ile imzaladığı protokolle Etiyopya'da da aktif rol üstlenmeyi hedefliyor.

HAKİD adına Başkan Nizamuddin Awol, OSTİM adına Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın'ın imzaladığı protokol kapsamında; Etiyopya ile OSTİM arasında İş ve İnşaat Makineleri, Yenilenebilir Enerji ve Çevre Teknolojileri, Savunma

ve Havacılık, Medikal (Tıbbi Cihazlar), Raylı Ulaşım Sistemleri, Kauçuk, Tarım ve Gıda konularında karşılıklı ticari işbirlikleri kurulması, Türkiye'de eğitim gören öğrencilere burs ve iş olanaklarının araştırılması, Etiyopya'da yatırım imkanları ile ilgili işbirliklerinin yapılması yönünde çalışmalar yapılacaktır.

HAKİD Genel Merkezi'nde imzalanan protokolün koordinasyonu ve yapılacak işbirlikleri

ile karar verilen uygulamalara yönelik çalışmalar için, OSTİM kümelerinin koordinatörleri ile Dernek Yönetiminin belirleyeceği, her küme için iki temsilci ile yürütme komitesi oluşturulacaktır.

"Öğrencilerimiz sizden çok şeyler öğrenecek"

HAKİD Başkanı Nizamuddin Awol, imza töreninde yaptığı değerlendirmede, OSTİM ile çalışmaktan dolayı memnuniyetini dile getirdi. Protokolün gelecekte verimli işler çıkaracağına inandığını bildiren Awol, "Özellikle Türkiye'de okuyan öğrencilerimiz sizin tecrübelerinden çok şeyler öğrenecektir.

Bu anlamda protokol bizim için çok önemlidir. İnşallah Türkiye ve Etiyopya arasında var olan ilişkiyi daha da güçlendireceğiz. Gelecekte büyük projeler yapmayı umut ediyorum." dedi.

"Kalıcı bağ kurmaya vesile olacak"

OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın da konuşmasında, protokolün sadece ticari işbirliği değil sosyal ve kültürel adımlarla da kalıcı bir bağ kurmaya vesile olacağını ifade etti. Geleceğe yönelik olarak atılan bu adımla Cenab-ı Hakk'ın çok daha farklı kapılar açacağına inandığını bildiren Aydın, "Ticaretin ötesinde de manevi

birlikteliğin olduğunu hissediyorum." dedi.

Protokolün; dostluğun, kardeşliğin belli olması adına değer taşıdığını belirten Başkan Aydın, sözlerini şöyle sürdürdü: "Protokolün içeriğinin gelişmesi için çaba sarf edelim. Buradan güzel neticelere ulaşacağımıza inanıyorum. Her konuda sizlere kapımız açık, OSTİM'de bir yeriniz var. Eğitim ve ticari ilişkilerin geliştirilmesini bu imzayla başlatmış olduk. OSTİM'lilerin hepsi buna gönülden inanıyorlar. Yapılan çalışmaların Etiyopya halkına katkıya dönüşmesini temenni ediyoruz."

Savunma sanayii yeni Türkiye'nin gücü oldu

Türkiye'nin savunma ürünleri ihracatında dünyada ilk 10 ülke arasına girmesi hedefiyle faaliyetlerini sürdüren ve 2014 yılını bir önceki seneye göre yüzde 18,7 artışla, 1 milyar 647 milyon dolarlık ihracat ile kapatan Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği'nin (SSI) Başkanı Latif Aral Aliş, Savunma Sanayii Müsteşarı Prof. Dr. İsmail Demir'in de katıldığı toplantıda Birliğin 2014 performansını ve 2015 hedeflerini değerlendirdi.

Savunma ve havacılık sektöründe ihracatın üç yılda 884 milyon dolardan 1 milyar 647 milyon dolara çıkmasına dikkat çeken Aliş, "Sektörümüz ürettiklerinin üçte birini ihraç eder duruma geldi. Hedefimiz dünyada ilk 100 firma içinde en az yedi Türk firması." dedi. SSI'nın bu başarısında, Ekonomi Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri ile senkronize çalışmalarının da büyük bir rolü olduğunu ifade eden Aliş, Müsteşar Prof. Dr. İsmail Demir'e teşekkür etti.

2023'te 25 milyar dolar ihracat hedefi

2023 yılında 25 milyar dolar ihracat hedeflediklerini hatırlatan SSI Bakanı Aliş, "Bugün kendi

uydusunu, insansız hava aracını, eğitim uçağını, helikopterini, piyade tüfeğini, muharebe gemisini, zırhlı aracını, füze ve roket sistemlerini üreten, simülasyon, yazılım geliştiren, F35, A400M gibi dünya çapında projelerde ortak olan, uydu üretim ve test merkezini inşa eden, uydu fırlatma üssü inşa çalışmalarına başlayan ve özgün helikopter projelerini başlatan bir ülke olarak, nitelikli insan kaynağımız, araştırma enstitülerimiz, Ar-Ge laboratuvarlarımız, KOBİ'lerimiz ve büyük firmalarımızla bunu başaracak güçteyiz. Ötesi, başarmak zorundayız." şeklinde konuştu.

"Paradigma değişmeli"

Savunma Sanayii Müsteşarı

Prof. Dr. İsmail Demir de konuşmasında, üretilen tüm ürünlerde en ileri teknolojiyi yakalamak gerektiğine dikkat çekti. İlgili bakanlıklar, özel şirketler ve üniversitelerin, belirli strate-

jiler ışığında çalışması gerektiğini söyleyen Demir, Müsteşarlık olarak gerekli koordinasyonu sağlayacaklarını söyledi. Demir, "İhracat hedeflerimizi tutturmak için paradigma değişikliği ve ürün-

lerde özgünlük oldukça önemli." dedi. Demir, devletten devlete satışlar konusunda bir düzenleme hazırladıklarını ve ilgili kurumlara sunacaklarını da sözlerine ekledi.

SEKTÖRÜN TALEPLERİ

Latif Aral Aliş, başarının sürdürülebilir olması için, devletten devlete satışların milli politika haline gelmesi gerektiğine dikkat çekerek; sektörün ihracat konusunda beklentilerini şöyle sıraladı:

- "Sektörümüzün gelişen ihracatına özel kredi imkanlarıyla finansal destek verilmesini, ayrıca, hazine destekli ve ülke spesifik savunma sanayi kredileri konusunda da ilerleme sağlanmasını bekliyoruz.

- Devletten devlete satışta, özellikle bölgemizde yer alan ülkeler ile yeni pazarlarda devlet garantörlüğünde ve desteğinde şirketlerimizin ihracatının artırılmasını önemli bir yöntem olarak değerlendiriyoruz. Bu satışların etkin bir şekilde yapılabilmesi amacıyla Hükümetimizin ilgili mevzuat düzenlemesini hayata geçirmesini bekliyoruz.

- Devletin yerli savunma sanayiinden alımlarının artırılması hususu, şirketlerimizin geliştirdiği ürünlerin devlet envanterine girmesi ve kullanılması dış pazarlarda en fazla sorgulanan hususlar. Bu nedenle, özellikle Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet güçleri tarafından yerli ürünlerin tercih edilmesi, hem ihtiyaç hem de referans anlamında büyük önem arz etmektedir."

"OSTİM'in her atağı ihracatçıları ilgilendirir"

OSTİM Yönetimi ve küme koordinatörleri ile bir araya gelen Orta Anadolu İhracatçıları Birliği (OAİB) Koordinatör Başkanı Ahmet Kahraman, "OSTİM, Ankara için markalaşmış bir yer. OSTİM'in yapacağı her atak biz ihracatçıları ilgilendirir." dedi.

İki kurum arasında ortak proje ve işbirliği imkanlarının ele alındığı toplantıda konuşan Kahraman, 2023 hedeflerinin önemine işaret etti, bu hedeflere ulaşmak için zihinsel reforma ihtiyaç olduğunu belirtti.

"Yabancıya hayranız"

Yabancıların Türkiye'deki projelerden pay kapmak için ülkemize geldiğini kaydeden OAİB Başkanı şunları söyledi: "Yabancı malma hayranız. Ülkemizdeki projeleri yerli fir-

malar olarak kaçırmamalıyız."

Ankara'nın medikal sanayindeki gücünü vurgulayan Ahmet Kahraman, Ankara merkezli olarak Medikal Sanayi İhracatçı Birlikleri kurulabileceği fikrini paylaştı, bu anlamda OSTİM'le her türlü işbirliğine açık oldukları mesajını verdi.

OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın da "Bizim başlıklarımız Türkiye'deki kritik noktalar. Bunların oluşmasında TAI ve ASELSAN gibi ana sanayilerin rolü büyük." değerlendirmesinde bulundu. İş ve inşaat, medikal, enerji, raylı sistemler ile kauçuk alanlarındaki faaliyetlerden de bahseden Başkan Aydın, OAİB ve OSTİM'in eğitim hizmetlerinde de ortak projeler geliştirebileceğini dile getirdi.

Fikri Işık

“Yerli otomobil alımında kamunun sıraya girmesi gerekebilir”

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık, menzili artırılmış yerli elektrikli otomobilin konfigürasyon ve mimarisinin oluşturulduğunu belirtti. Işık, "Otomobilin Ar-Ge'si TÜBİTAK tarafından yapılacağı, mühendislik ve dizayn çalışmalarının TÜBİTAK'ın da ortak olduğu ama çoğunluğun özel sektör tarafından üstlenildiği bir yapıyla yapı-

lacağı, üretimde ise tamamen özel sektörün inisiyatif aldığı, TÜBİTAK'ın veya kamunun çok az, sembolik düzeylerde sadece kamunun orada bulunmasının şirkete vereceği güç açısından bulunduğu bir yapıyı kurguladık." dedi.

TÜBİTAK bünyesinde yapılacak çalışmalara ilişkin adımları attıklarını bildiren Bakan Işık, mühendislik ve dizayn şirketi ile Türkiye'de bu üretimi yapı-

bilecek şirketlerle ilgili çalışmalarını sürdürdüklerine ve yerli otomobil çalışmalarının kısa sürede olgunlaşmasını ümit ettiklerini dile getirdi.

“Aylık 50-100 TL'lik yakıtla kullanılabilir”

Yerli otomobilin tasarruflu olması dolayısıyla çok fazla tercih edileceğini öngördüklerini belirten Fikri Işık, "Menzili artırılmış yerli elektrikli otomobil projesi konseptini, kurgula-

nan şekilde hayata geçirirsek araç alımında kamunun sıraya girmesi gerekebilir. Çünkü, bize göre ortaya piyasanın çok talep edeceği bir şey çıkacak. Eğer bir insan günde 100 kilometreden az yol yapıp şehir içinde kalıyorsa, hiç fosil yakıtla geçmeden sadece günlük 2-3 liralık elektrik şarjıyla aracını güvenle kullanma imkanı var. Aylık 50-100 liralık yakıtla aracımızı kullanabileceksiniz, bu inanılmaz bir tasarruftur." şeklinde konuştu.

Hitachi Ansaldo Breda'yı satın alıyor

Japonların köklü şirketi Hitachi, Finmeccanica'nın demir yolu ve trafik sinyalleri alanında faaliyet gösteren şirketlerini satın alacağını duyurdu. Hitachi ilk etapta Ansaldo STS'deki yüzde 40 hisse için 773 milyon euro'yu gözden çıkardı. Ansaldo STS firmasındaki geri kalan hisseleri için de teklif vermeyi düşünen Japon devi, Finmeccanica'nın dünyanın ikinci büyük trafik sinyalleri şirketi Ansaldo Breda'yı da 36 milyon euro'ya almayı planlıyor. Söz konusu satın alımın gerçekleşmesi ile Hitachi'nin yıllık demiryolu satışlarını 400 milyar yen'den fazla artırması bekleniyor.

Bursa rayları milli markaya emanet

Satın alma politikaları ve tercihleri ile yerli ve milli sanayiye destekleyen Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin 60 adet vagon ve 12 adet tramvay alımı ihalesini Durmazlar kazandı.

Siemens ve Bombardier'in ardından artık Bursa raylı sistem ağında Durmazlar'ın ürettiği yerli vagonlar yolcu taşıyacak. Bursa'yı demir ağlarla örme hedefi doğrultusunda yeni tramvay hatlarıyla ilgili projelerini kesmeden sürdüren Büyükşehir Belediyesi, Bursaray hatlarındaki yoğunluğun önüne geçmek amacıyla raylı sistem araç filosunu güçlendirecek önemli bir adım attı. Hafif raylı sistem ağında kullanılmak amacıyla 60 adet vagon ve şehir içi tramvay hatlarında kullanılacak 12 adet tramvay alımı için açılan ihalede 4 firma dosya alırken, 2 firma dosyasını teslim etti. Dosyasını teslim eden firmalardan Durmazlar, 117 milyon 873 bin 600 Euro teklif verirken, Bozankaya Otomotiv Makine İmalat İhracat A.Ş. ise fiyat vermeyip, teşekkür mektubu verdi.

Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümelenmesi (ARUS) üyesi Durmazlar sözleşme imzalandıktan sonra ilk 6 ay içinde araçları teslim etmeye başlayacak. 30 ay içinde Bursaray vagonlarını 14 ay içinde de tramvayların tamamı teslim edilecek.

En büyük araç alım ihalesi

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından açılan ihale aynı zamanda Bursa'nın raylı sistemle tanıştığı 2002 yılından bu yana en büyük araç alımı ihalesi oldu. Bursaray seferlere başladığı 2002 yılında Siemens marka 48 araçla yolcu taşımaya başlamıştı. Daha sonra Bursaray Görükle hattının ihalesiyle birlikte de 2008 yılında Bombardier firmasından 30 adet araç alımı için sözleşme imzalanmıştı. Tek kalemde 60 adet hafif raylı sistem aracı ve 12 adet tramvay alımı

için açılan ihaleye Durmazlar firmasının en uygun teklifi vermesi de yerli ve milli üretimin dünya markalarıyla rekabeti açısından büyük önem taşıyor.

Araç başına yüzde 50 tasarruf

Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin proje danışmanlığında Türkiye'nin ilk yerli vagonunu üretmeyi başaran Durmazlar firmasının ihalede verdiği teklif, aynı zamanda kent kaynaklarının yüzde 50 oranında tasarruf edilmesini sağladı. Bombardier firmasından alınan vagonların tanesine 3 milyon 121 bin Euro ödenirken, Durmazlar'ın bir vagon için 1 milyon 634 bin Euro teklif vermesi araç başına yüzde 50'ye yakın tasarruf edilmesine imkan sağlayacak. Durmazlar tramvaylar için de 1 milyon 649 bin 800 Euro fiyat verdi.

ASELSAN ve HONEYWELL Aviyonik Sistemlerde İşbirliği Yapacak

ASELSAN ve HONEYWELL aviyonik sistemler konusunda işbirliği yapılmasına yönelik Mutaabakat Muhtırası imzalandı.

Abu Dhabi'deki (BAE) IDEX Fuarı'nda imzalanan mutabakat metni, hem sivil hem askeri alanda aviyonik sistemler konusunda işbirliğini kapsıyor. Yapılacak ortak çalışma kapsamındaki faaliyetlerin daha verimli

yürütülmesi için tarafların katılımı ile düzenli olarak bir araya gelecek bir Yürütme Kurulunun kurulması ve ortak çalışılacak konularda ayrı çalışma gruplarının oluşturulmasına karar verildi.

Taraflar, belirlenen konu başlıklarının ötesinde, potansiyel işbirliği kapsamının genişletilmesi konusunda görüş birliğine vardı.

TÜBİTAK ARDEP 1003 Programı'nda 15 çağrı açıldı

TÜBİTAK 1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destek Programı'nda 4 ana alanda 15 adet proje çağrısı açtı. İlk aşama başvurular için son tarih 3 Nisan 2015

ARDEP 1003 programı, Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi çerçevesinde belirlenecek öncelikli alanlarda sonuç odaklı, izlenebilir hedefleri olan, ilgili bilim/teknoloji alanlarının dinamiklerini gözeterek ve yurt içinde yapılan Ar-Ge projelerini desteklemeyi amaçlıyor. Programda

küçük ölçekli projelerin süresi en fazla 24 ay orta ve büyük ölçekli projelerin süresi ise 36 ay olarak belirlendi.

2015 yılı için, her üç ölçekte ayrı ayrı desteklenecek projeler için destek alt ve üst limitleri; Küçük ölçekli projeler, 500.000 TL'ye kadar. Orta ölçekli projeler, 500.001 - 1.000.000 TL arasında. Büyük ölçekli projeler 1.000.001 - 2.500.000 TL.

■ BT0503 - Yüksek Frekanslı Uygulamalar için SiGe, GaN Teknolojilerinin Geliştirilmesi.

■ BT0602 - Biyometrik Kimliklendirme Sistemleri.

■ EN0201 - Hidrojen Üretim, Dağıtım, Depolama, Yakıt Olarak Kullanım Teknolojileri.

■ EN0202 - Yakıt Pili Geliştirme Teknolojileri.

■ EN0401 - Sanayide Enerjinin Etkin Kullanılmasına ve Atık Isının Değerlendirilmesine Yönelik Ar-Ge Çalışmaları.

■ EN0402 - Endüstriyel ve Evsel Uygulamalar için IEC3 Standart-

larında Belirlenen Alçak Gerilim (1 kV Altı) Elektrik Motorlarının Geliştirilmesi.

■ GD0401 - Hayvancılıkta Verim Miktarı ve Ürün Kalitesinin Artırılması.

■ GD0402 - Hastalıklara Ait Direnç/Dayanıklılık Genlerinin Tespiti ve/veya Dirençli Genotiplerin Elde Edilmesi.

■ GD0403 - Yüksek Verimli, Hastalık ve Parazitlere Dirençli, Bölgesel Bal Arısı (Apis Mellifera L.) Genotiplerinin Geliştirilmesi.

■ GD0501 - Sürdürülebilir Su Ürünleri Yetiştiriciliği.

■ SB0104 - Biyoteknolojik/Biyolojik/Sentetik Yeni Aday İlaç Moleküllerinin Geliştirilmesi, Patentlenmesi ve Preklinik Çalışmaları.

■ SB0205 - Yumuşak Doku İçin Kişiyi Özel Cerrahi Planlama ve Simülasyon Sistemleri.

■ SB0206 - Cerrahi Ekipman ve Robotik Sistemler.

■ SB0207 - Biyomedikal Görüntüleme Teknolojilerinin İyileştirilmesi.

■ BR0101 - Yeni Bor Ürünlerinin ve Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi, Bor Kullanım Alanlarının Yaygınlaştırılması.

ÖNCELİKLI ALANLAR AR-GE PROJELERİ DESTEKLEME PROGRAMI

Almanya'ya yüzde 70 yerli katkıyla ihracat

Deniz Kuvvetleri'ne yönelik büyük projeleri hayata geçiren HAVELSAN, son olarak, CERBE sınıfı denizaltı projesi için ürettiği, tüm hakları kendisine ait olan Denizaltı Bilgi Dağıtım Sistemi'ni Almanya'ya ihraç etti. DBDS'de yerli katkı oranı yüzde 70'i geçiyor.

Yeni Tip Denizaltı Programı'nın HAVELSAN tarafından üstlenilen 3 proje paketinden biri olan Denizaltı Bilgi Dağıtım Sistemi'nin (DBDS) ilk ürünü, ATLAS Elektronik firmasına teslim edilmek üzere Bremen-Almanya'ya sevk edildi. DBDS ile diğer denizaltı sistemleri arasında ATLAS Elektronik şirketinin Bremen'deki tesislerinde sistem testleri gerçekleştirilecek.

Yüzde 70 yerli katkı

DBDS, tasarımdan tımlaştırmaya kadar tamamen yerli olarak üretildi. Yazılımının tamamı HAVELSAN'ın tescilli ürünü olan DBDS'de yerli katkı oranı yüzde 70'i geçiyor.

Ayrıca, denizaltı gemisindeki özel ortamda kullanılacağı için özel şartlarda üretim gerektiren sistem kabinetleri de yerli bir firmaya yaptırılarak yerel ekonomiye katkı sağladı.

DBDS, ülkemizin önemli savunma projelerinden biri olan Yeni Tip (CERBE) Sınıfı Denizaltı programı için HAVELSAN tarafından gerçekleştirilen üç proje paketinden biri. DBDS projesi, altısı denizaltılarda ve biri de Karaya Konuşlu Test Ortamı'nda olmak üzere toplam yedi set sistem üretimini kapsıyor.

HAVELSAN, yerli üretim yolu ile son derece yüksek teknoloji ve kaliteli işgücü gerektiren sualtı teknolojileri alanında deneyim ve bilgi birikimi kazanırken, ekonomimize de hatırı sayılır kaynak tasarrufu sağlıyor. Milli denizaltının geliştirilmesi gündeme geldiğinde HAVELSAN'ın bugünkü yatırımları, Türk savunma sanayisine olduğu kadar milli ekonomiye de katkıda bulunacağı öngörülüyor.

"YENİLİKÇİ ÜRÜN" ÖDÜLÜ

Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) tarafından 13'üncüsü düzenlenen Yenilikçilik Yaratıcılık Ödülleri yarışmasında HAVELSAN, Uçuş Görev Planlama Sistemi (UGPS) adlı özgün ürünü ile "Büyük Firma" dalında "Yenilikçi Ürün" ödülünü kazandı. Ödül HAVELSAN Genel Müdürü ve CEO Sadık Yamaç'a takdim edildi.

Savunmanın devlerinden güvenlik protokolü

Türk savunma sanayisinin iki büyük şirketi ASELSAN ile HAVELSAN güvenlik projelerinde iş ortağı olarak birlikte milli çözümler hazırlanması ve ortak teklif verilmesi amacıyla iş birliği protokolü imzaladı.

Milli Gemi Projesi'ndeki başarılı çalışmalarından sonra, güvenlik projelerine yönelik olarak da işbirliği yapma kararı alan ASELSAN ve HAVELSAN, güvenlik projelerinde yerli katkının en üst düzeyde olmasını hedefliyor. İki kurum da yerli sanayinin desteklenerek yerli sanayide oluşan teknik birikimlerin ve çözümlerin projelerde azami ölçüde yer alması için gayret gösterecek.

Bu kapsamdaki ilk anlaşma da Gaz ve Boru Hatları Güvenliği konusunda İş Ortaklığı kurulması ile gerçekleşti. Yine kurulan İş Ortaklığı ile iki kurum kabiliyetlerini ülkemizdeki gaz ve boru hattı güvenlik sistemleri yanı sıra uluslararası gaz ve boru hattı güvenlik sistemleri projelerinde de kullanmak üzere bir araya geldi.

✓ LOAD CELL

✓ YAZICILI VİNÇ BASKÜLÜ

ÖZELLİKLER

Okunması kolay geniş 37,5 LED gösterge

Uzaktan kumanda ile kontrol imkanı

Akü ile 72 saat çalışma/akü zayıf uyarısı

Yazıcı bağlantısı ile çıktı alabilme

5 ton, 10 ton ve 15 ton seçenekleriyle

✓ TARTIM TERAZİSİ

✓ TARTIM BASKÜLÜ

✓ HASSAS TARTIM TERAZİSİ

YAZAR KASA VE POS MAKİNESİ BİR ARADA

Yazar Kasa Pos Makinesi

= Beko YazarkasaPos

- Yaygın ve uzman servis ağı
- Farklı bankalarla uyumlu çalışma
- GSM kartı içinde ve aylık iletişim bedeli dahil

TÜBİTAK testlerini tamamlayan ilk Yeni Nesil Yazar kasa!

BEKO
Dünya Markası

Yazar kasanın pazar lideri Beko'dan

Koç 444 39 22 Beko Yetkili Satıcısı
YazarkasaPos Sipariş Hattı: 444 39 22

Alinteri Bulvarı Gül 86
Toplu İşyerleri Koop. No:1/16 Tel: **385 72 10**

www.atalayelektronik.com.tr

Atalay
Elektronik

OSİAD'da görev değişimi

OSTİM Sanayici ve İşadamları Derneği (OSİAD) 24.

Olağan Genel Kurul'unu gerçekleştirdi. Yoğun katılımın gözlemlendiği Genel Kurul'da Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Ahmet Kurt seçildi.

Kongrenin açılışında konuşan önceki dönem OSİAD Başkanı Adnan Keskin, siyasetin gölgesinde ekonominin gerçek sorunlarının tartışılmadığına işaret etti. KOBİ'lerin, finansa erişmekte büyük sıkıntı çektiğini belirten Keskin, "Finans imkanlarından yararlanamayan işletmeler güçsüzleşiyor ve varlığını devam ettiremiyor. Üretim çarkları duruyor, sanayi gelişmiyor ve zincirleme etki ile ülkenin sosyal ve ekonomik dengeleri sarsılıyor." şeklinde konuştu.

"OSTİM'le yerli üretim anlaşılıyor"

OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın, Ankara'nın sanayileşmesinde OSTİM'in farklı bir yeri olduğuna işaret ederek, "OSTİM bir kuluçka merkezidir. OSTİM dediğimiz zaman yerli üretim anlaşılıyor. OSTİM ismi yerli sanayi ile özdeşleşmiş vaziyette. Ankara'lı büyük firmalara baktığınızda mutlaka bir OSTİM geçmişi vardır. Aynı zamanda yerli üretimle özdeşleştiği için önemli bir misyonu yerine getiriyor." dedi.

Anadolu OSB Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Kutsi Tuncay da Türkiye'nin giderek üretimden uzaklaştığını, mevcut üretim yapısının Türkiye için yeterli olamayacağını ifade etti. "Üreticiler koşu bandı üzerindeki sporcular gibi koşuyorlar,

koşuyorlar ama hep aynı yerde sayıyorlar." değerlendirmesinde bulunan Tuncay, kamu ihalelerinde yüzde 51 şartına uyulmamasını eleştirdi.

"Sanayi politikaları değişmeli"

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdebir, Türkiye'nin üretmediğini belirterek, "Üretmeyen ülkeler eninde sonunda yönetilmeye

başlar." dedi. Sanayinin uzunca bir süredir geri planda olduğunu savunan Özdebir, sanayi politikalarından değişikliğe gitmek gerektiğini ifade etti. Özdebir, reel sektörün borcunda ciddi bir hızlanma olduğuna dikkati çekerek, "Türkiye'deki kanunlar ve mevzuatlar girişimcinin ve sanayicinin işini iyi yapabilmesi için yeniden düzenlenmeli. Bunun için hep beraber çalışmamız lazım." dedi.

"İşbirliklerine önem vereceğiz"

OSİAD'ın yeni Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Kurt, yaptığı ilk açıklamada OSİAD'ın rantı değil üretimi, istihdamı, ihracatı öne çıkaran yaklaşımının güçlendirilerek devam ettirileceğini bildirdi. Derneğin, ulusal ve uluslararası ölçekte işbirliklerine önem vereceğini, bu amaçla sivil toplum örgütleriyle dayanışma içinde olacağını, sorunları ilgili kurum ve kişilere aktarma konusunda çaba harcayacağını ifade eden Kurt, "Türkiye'de sanayi üretiminin içinde bulunduğu gerileme hepimizi daha cesur sözler söylemeyi gerektiriyor. Kişi başına milli gelirin 10 bin doların üzerine çıkamaması, orta gelir tuzağına saplanmamış olmamız karşısında katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesini teşvik edip cesaretlendiren bir ekonomi yaklaşımının zorunluluk olduğuna inanıyoruz." ifadelere kullandı.

YÜZLERCE MARKA BİNLERCE ÜRÜN PARMAĞINIZIN UCUNDA

farkonda.com
Alışverişte fark o'nda

0850 840 77 83

facebook/farkonda

twitter/farkondacom

OSTİM Başkanlarından Turan Çiğdem anlatıyor... “Türkiye’nin sanayileşmemesi için bütün prangalar vurulmuştu”

Kurumların mazisinde, hizmetleriyle iz bırakan isimler vardır... Turan Çiğdem de, sanayi bölgelerinde yaptığı ilklerle adı hayırla anılacak, OSTİM’in bugünkü kimliğine kavuşması için mücadele veren sanayici ve yöneticilerden... 1974 yılında merhum Cevat Dünder’dan görevi teslim alan Çiğdem, OSTİM’in yoğun altyapı ve inşaat çalışmalarına imza atan başkanlarından... Çıraklıkla başladığı, Ankara Büyük Sanayi’de oto elektrikçiliği ile sürdürdüğü sanayi macerası, OSTİM’deki çalışma arkadaşlarıyla birlikte yaptıklarıyla Türkiye’ye örnek oldu. Turan Çiğdem sorularımızı yanıtladı.

Bölgenin kuruluşunun yakın şahitlerinden biri olan ve merhum Dünder’in davetiyle 1969 yılından itibaren yönetimde aktif görevler alan Çiğdem, toplam hizmet süresini günü gününe aktarıyor: 24 sene 2 ay 27 gün...

1974’de görev bayrağını Yönetim Kurulu Başkanı olarak

teslim alan Turan Çiğdem, 70’lerin fırtınalı yıllarındaki OSTİM’i, 80 darbesi ve sonrasını, merhum Turgut Özal’ın hem Başbakan hem de Cumhurbaşkanı döneminde bölgeye olan ilgisini, siyasetin OSTİM’e bakışını, çıraklık eğitiminin sanayideki etkilerini ve zor günlerde elde ettiği tecrübeleri aktardı.

“Zamanında, Türkiye’nin sanayileşmemesi için bütün prangalar vurulmuştu.” diyen Başkan Çiğdem, genç girişimcilere de şu mesajı verdi: “Umutsuzluğa kapılmayın, siz geleceğin sanayicisisiniz, ben sizlere kefil oluyorum.”

**Sizi tanıyabilir miyiz?
OSTİM’le yollarınız nasıl
kesiştii?**

Kırşehir Mucur’luyum. 60’lı yıllarda, Büyük Sanayi’de iş yerim vardı. Mesleğim oto elektrikçiliği, bir de mekanik, torna, tesviye gibi işleri, oto yedek parçası imalat ve tamirati yaptım. Bir banka lazım olduğu zaman Ulus’a, şehrin içine gidiyorduk. Hiç unutmuyorum; yıl 1969, esnafa selendim: “Arkadaşlar, en ufak bir PTT ve banka ihtiyacımız için şehre taşınmıyoruz. Öyle bir sanayi kuralım ki; bir yanında çalışılsın, bir tarafında banka hizmetleri, spor tesisleri, hastanesi hepsi bir, şehir gibi olsun. Hatta üyelerimiz, alışverişe de şehir merkezine gitme ihtiyacı duymasınlar, burada yapsınlar ve burada da iskan etsinler.”

“İNANDIM VE İMAN ETTİM”

İlk yönetim göreviniz ne zamandı?

Kuruluştan iki yıl sonra, 1969’da yönetime girdim ve 24 sene 2 ay 27 gün hizmet ettim. Cevat Bey şöyle söylerdi: “Aramıza iyi ki katıldın. Katılmasaydın bu dört bacağın ikisi noksan olurdu...” 1974’de başkanlığı devraldım. Canla başla çalıştık, devletin en büyük yetkilileri dahi, “Bu projeye devletin gücü yetmez, ne cesaret girdiniz?” yorumlarını yaparlardı. Her kademedeki yetkili, gerek yurtiçinden gerek yurtdışından gelenler de, “Bu delice bir hareket, kredi almadan bu proje gerçekleşmez.” diyordu. Ben de, “Ken-

8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal sık sık OSTİM’e gelir, çalışmalarla yakından ilgilenirdi. Turan Çiğdem, Özal’ın sanayiye ve yatırımcıya olan desteğinden övgüyle bahsediyor.

dine güvenmeyen adam gelip oturmaz buraya. Ben inandım, iman ettim, devletten kredi almadan bu işi yapacağım.” cevabını veriyordum.

Genel bütçeye, küçük sanayiler için 2 milyon TL ek bütçe koymuşlar; bunun 1 milyonunu da OSTİM’e ayırdılar. Hilmi İlgüzar, Orhan Alp gibi isimler, “Sana iltimas etmişler. Türkiye’ye ayrılan ek bütçenin yarısını sana vermişler, biz bunu vermeyiz!” tepkisini gösterdi.

Yıllar hızla akıp geçti... 80’lerin başında Kenan Evren Devlet Başkanı, Bülent Ulusu Başbakan, Turgut Özal da Başbakan Yardımcısı’ydı. Kenan Evren’in özel kalemine talimatıydı: “Kiminle randevum olursa olsun, Turan Çiğdem geldiği zaman ona öncelik vereceksin!”

Bahsettiğiniz ödenekler OSTİM’in hangi yatırımları için gereklidi?

Şimdi, altyapı çok önemli, 50 MW kurulu güç lazımdı çünkü biz her işyerine 48 trafoyla büyük çapta elektrik veriyorduk. Bir şehir enerjisi lazımdı anlayacağımız. Yol yapılacak, su gelecek, telefon santrali, hastane yapılacak, bir şehir kuruluyordu...

Ne açık ne de kapalı alanı-

Süleyman Demirel’in Turan Çiğdem ve arkadaşlarını kabulünü gösteren fotoğrafta takvimler 1974’ü gösteriyor.

mız vardı; arabayı caddenin ortasında sökerdik. Üstümüzden kar yağar yağmur yağar. Arabanın çamuru yüzümüze akardı... Bu şartlarda çalışıyorduk. O zaman hayal ettiğimiz sanayi sitesi fikri kimse- nin aklından bile geçmiyordu. Büyük çapta bir sanayi yaparak, onu ilerleterek dünyaya hitap edeceğimizi söyledim.

Türkiye’de yapı kooperatifleri inşa edilirken iş bitiminde bir kez kura çekiliyordu. Bu arada uzun süreli kooperatiflerde ilk yapılan binalar eskimeye başlıyordu. Türkiye’de ve belki dünyada ilk kez maliyet endeksli bir erken ödeme sistemi ile her yıl yapılan atölyeleri kura ile dağıttık.

Bir gün ortaklarla konuşurken, “Siz yurtdışına gideceksiniz oradan bir kartvizit hazırlayacaksınız, adres olarak da ‘Turan Çiğdem OSTİM/Ankara’ yazacaksınız postayla gelecek.” dedim ve bu gerçekleşti. OSTİM’in tanınırlığı artmaya başladı. Yabancı devlet erkani Türkiye ziyaretlerinde, ilk olarak OSTİM’i gezmeye başladı.

“AVRUPA’NIN 10 ŞENELİK TEZGAHLARI BİZİM İÇİN YENİ SAYILIRDI”

Rahmetli Özal ile tanışmanız nasıl oldu, OSTİM’e verdiği önem neydi?

Devlet Planlama Müsteşarı ve

"BUNLAR 3 YAPARSA BEN 13 YAPARIM!"

Kenan Evren'in TAI ziyaretinde yanındaydım. Bir inşaat hakkında bilgi alırken, söz konusu yerin lojman olacağını söylediler. "Yine ters başlamışsınız. İmalatı yapmadan, lojmanı düşünmüştünüz. Ne zaman üretime geçeceksiniz?" sorusunu yöneltti. "Efendim 3 ya da 5 sene sonra uçağın yüzde 3 parçasını yapacağız." cevabını verdiler. Evren'in rengi sapsarı oldu. Ben de, "Sayın Devlet Başkanım, hiç üzülme. Bunlar 3 parçayı yaparlar, 13 parçayı da ben OSTİM'de yapacağım." sözünü verdim, mutlu oldu.

"OSTİM ASMA KATA SİĞMAZ!"

Bir gün Sanayi Bakanlığı'nın asma katında sanayi sergisi yapılacağı belirtilerek, OSTİM ürünlerinin de numunesi istenmiş. Soluğu ilgili mercide aldım, yetkililere, "Siz OSTİM'i asma katta nasıl temsil edeceksiniz, OSTİM buralara sığmaz, hele asma kata hiç sığmaz" dedim. Bakan buna içerleyerek bizim ödeneği durdurdu.

Turgut Özal 1989'da Cumhurbaşkanı oldu. Hasan Celal Güzel, Milli Eğitim Bakanı'ydi. Batıkent'e doğru giderken, "Nerden buluyorsun bu parayı?" diye sordu. "Bu işe o kadar gönül verdim ki başaracağımı!" demiştim.

Turan Çiğdem yönetimince hazırlanan 1982 ve 1987 yılları faaliyet raporları... Çiğdem, 21.06.1987 tarihli 18. Genel Kurul'a ait raporun önsözünde şunları söylüyor: "Milletlerin kalkınmasında sanayileşmenin en büyük kalkınma aracı olduğu bir gerçektir. Türk milleti olarak son yıllarda bu alanda sarf edilen gayret ve azimle kısa zamanda sanayileşmiş ileri ülkeler düzeyine ulaşılacaktır. (...) Dünyanın en büyük küçük sanayi sitesi OSTİM'i meydana getirerek hayalimizi gerçekleştirmenin mutluluğu içerisindeyiz."

denle çıraklık eğitimine ayrı bir önem veriyordum ve bu işin eğitiminin OSTİM'de de olmasını istiyordum... Bu amaçla beş-altı iş yerinin arduvarlarını kaldırdım ve çıraklık okulu yaptım. Derse de firmamda çalışan mühendisleri, mimarları soktum, maşalarını da ben verdim. Yine üniversite-sanayi işbirliğinin öncü adımlarını attık.

Daha sonra baktılar ki oluyor,

OSTİM'de bir temel atma töreni.

"SANAYİ TOPRAKLA DEĞİL DEMİR VE ÇİMENTO İLE YAPILIR"

Demir yok, çimento yok... 8 ay önce parasını yatırdığım demir şantiyeye geldi. "Bu adam kalpazan." iddiasını ortaya attılar, evimi bastılar. "Macun'da büyük kalpazan yakalandı." diye konuştular. Neymiş; demir, çimento varmış. Yahu sanayi demirsiz çimento-suz yapılır mı? Devlet hem benim parayı alıyor, 8 ay kullanıyor hem de beni tutukluyorlar.

Hakimin karşısına çıktığım zaman kendisine, "Beyefendi siz herhalde benden 10 yaş büyüksünüz. Ben ne yapmışım da elimi kolumu bağlayıp getirdiniz buraya?" sorusunu yönelttim. Beyan dışı demir, çimento olduğu yanıtını verdi. "Peki, sanayi toprakla mı olacak? Bunlar bulunacak." dedim... Velhasıl hapis dahil her şeyi gördüm... Bir keresinde önimü kestiler, çocuğun çorabına tabanca koydular, "Vur bu adamı, köyü tarihten siliyor." ithamında bulundular.

BİR GECEDE KÖPRÜ YAPILDI

Macun'dan geçen, Batıkent'e gelen yolu geceleri açtık. Bayındırlık bakanını, belediye başkanını getirdim, "Buraya bir köprü yapın, TIR'lar çıkamıyor bu yokuşu." Şikayetini yaptım. Bakan bey telsiziyle müsteşarını aradı; "Buraya bir köprü yapın!" talimatını verdi. Müsteşar işin 23 ay süreceğini ifade etti. Ben de, "Peki, sağolun Bakanım, yarın köprüyü burada göreceksiniz." deyince, şaşırılmış bir şekilde "Nasıl olur? Devlet 23 ay veriyor, sen nasıl yapacaksın?" diye sordu.

Kızılcahamam'da çelik borular var; 2,10 çapında, 6 metre uzunluğunda. Akşam güneş batarken iki vinç, iki de TIR tuttum, bir de dozer aldım. Fakat benim mühendisler, "Bizi hapsederler." diye gelmediler. Güneş batarken başladım güneş doğarken köprüyü bitirdim. Birisi 23 ay, diğeri bir gece... 24 seneyi konuşsam 24 yıl lazım.

bir iki bakanla OSTİM'e gelmişti. Burada bir buçuk saat brifing verdim. Bana, "Bu işi çok iyi hazmetmişsin. Sana bir müjde vereyim; kullanılmış arabayla kullanılmış takım tezgahını Türkiye'ye getirmeyi yasakladık." dedi.

"İyi yapmamışsınız. Avrupa'nın 10 sene kullandığı tezgah bizim için yeni sayılır. Biz buradan işçileri gönderdik bir şeyler öğrensinler teknoloji getirsinler diye. Onlar da kazandıkları parayla eski tezgah aldılar, boyadılar, buraya getirsinler ki üretim yapsınlar. Yenisini almak kolay değil. Tarlada orak biçen adamı Almanya'ya gönder, yediğinden içtiğinden kessin, tezgah alsın. Onu da buraya getirmek yasak olsun. Nasıl olur bunu hiç düşünmediniz mi?" açıklamamın üzerine, müsteşara döndü, "Hemen kararnameyi değiştirin, kullanılmış tezgahlar serbest olsun. Hatta fabrikayı getirmek de serbest olsun." talimatını verdi.

Ayrıca şu örneği verdim Sayın Özal'a: "Bir takım tezgahı Almanya'da 20-30 bin Mark eskisi 5 bin mark. Herkes 20-30 bin mark bulup da o tezgahı getiremiyor. Ama ne oluyor, yeni tezgahı getirirse saatte 10 tane imalat yapıyor, eskisi 7-8 tane imalat yapıyor. Bizim için bu tezgahlar eski değil herkesin gücü yetsin getirsin, o tezgahları çalıştırsın,

para kazansın sonra da yeni-sini alsın."

Biz OSTİM'i yaparken 5 buçuk metre saçak seviyesi verdiler. Rahmetli Özal'ı bir atölyeye soktum; tezgahın yarısı yerde, yarısı iş yerinde... "Niye tezgahı gömdünüz buraya?" dedi. "5 buçuk metreden fazla vermediler ki, biz de imalat yapabilmek için tezgahı toprağa gömdük. Saçak seviyesi 5 buçuk metre getirdiğimiz tezgahın boyutu 6 buçuk metre." demiştim. Anlayacağımız, Türkiye'nin sanayileşmemesi için bütün prangalar vurulmuş zamanında.

Esnaf, bir işyeri kurup imalat yapıcaya kadar tabela parasından imarına kadar 68 çeşit vergi veriyordu. İlgililere, "Siz bu fikirlerle sanayileşemezsiniz." görüşünü aktarır ve işin doğrusunu iletirdik. 3365 No.lu Kanun için tam 8 sene çaba gösterdik. Şimdi çekiş sesi gelene kadar her şey için vergi yok.

"ÇIRAKLARIMIZIN YARISI SANAYİCİ OLDU"

Çıraklık eğitimi ile ilgili girişimlerinizden bahsedermisiniz?

İlkokulu bitirip Kırıkkale'deki askeri fabrikada çırak olarak işe başlamıştım. Bu ne-

ÜRETİMDEN KAÇIŞIN NEDENLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

2

“Projeler dış ticaret açığını kapatmaya yönelik olmalıdır”

Prof. Dr. Sedat Çelikdoğan

Prof. Dr. Sedat Çelikdoğan'la ilkinin geçen ay yayınladığımız “Üretimden Kaçışın Nedenleri ve Çözüm Önerileri” başlıklı konuşmalarımıza devam ediyoruz. Bu sayıda Ar-Ge ve mühendislik desteklerini değerlendiren Çelikdoğan, projelerin değerlendirilme aşamasında, sektörü tanımayan ve sahaya inmemiş hocalarla karşılaştığını ifade etti.

Çelikdoğan, “Bunların bir kısmı karar verme safhasından ziyade, konuyu öğrenme durumunda oluyor ve diğer bir kısmı da “Ar-Ge bunun neresinde?” diye soruyor. Böyle olunca bazı kıymetli ve Türkiye’de ilk defa üretilecek projeler reddediliyor. Ama aynı proje Avrupa’ya gönderilince birinci seçilip ödül alabiliyorlar.” dedi. Deneyimli isim, katma değer yoğun, dış ticaret açığını azaltılacak projelere öncelik verilmesi gerektiğini söylüyor.

Türkiye’de Ar-Ge ve mühendislik hizmetlerinde durum nedir?

Daha evvel dış ticaret açığını ve üretimden kaçışın sebeplerini ele almıştık. Bundan dolayı risk paylaşımını gözden geçirmiş ve buradan bir analiz yapmıştık. Şimdi iki konunun içini doldurmamız gerekiyor. Bunlardan biri dış ticaret açığı; yine devam ediyor, çözümlerle ilgili. İkincisi de orta gelir tuzağından çıkmamız için ne yapmamız gerekiyor? Her iki başlıkta da katma değeri yüksek olan ürünlere geçmemiz gerekiyor. Ar-Ge alanında KOSGEB, TÜBİTAK ve SANTEZ destekleri gündeme geliyor. Bunların arasında yeni ürünlere en çok desteği TÜBİTAK verdiği için, TÜBİTAK'ın bu konuda daha hızlı, daha fazla ve de daha isabetli bir yol kullanması gerektiği kanaatini taşıyoruz. Yanlışlıkların düzeltilmesi ve ekonomik katkının azamiye çıkarılması için şu tedbirleri öneriyoruz.

Projelerin türleri: 1. Temel konularda Ar-Ge gerektiren projeler. 2. Türkiye’de ilk defa üretilecek veya fark meydana getirecek Ar-Ge ve/veya Ür-Ge gerektiren projeler. 3. Doktora, yüksek lisans tezi, araştırma konuları gibi akademik projeler.

Proje değerlendirmesinde iki ayrı grup hakem heyeti seçilmelidir: 1. Akademik projelere ait heyetler akademik camiadan olmalı, gerekli olması halinde ilgili sektörlerden (kamu veya özel) uzman alınabilmelidir. 2. Diğer projelerde hakem heyeti ile ilgili sektörlerden olmak üzere yarısı iş hayatından ve diğer yarısı akademik camiadan teşkil edilmelidir. Gerekli konuların durumuna göre özel sektör heyet üyesi daha fazla olabilmelidir. Her hâlükârda projelerin gizliliği korunmalı ve gerekli tedbirler alınmalıdır.

Değerlendirme kriterleri: Öncelik sırasına göre şu hususlar dikkate alınmalıdır: 1. Dış ticaret açığını azaltılacak projeler. 2. Dünya piyasalarındaki durumu güçlendirecek projeler. 3. Akademik projelerde dahil olmak üzere bütün projelerde ülke ekonomisine katma değer kazandıracak projeler.

Proje örnekleri: Enerji sektörü; Rüzgar Türbini Projesi: 500 KW gücünde Milli Rüzgar

Ar-Ge desteklerinde TÜBİTAK'ın yapılanmasına ihtiyaç var. Sanayi projeleri, bu sanayi projelerin hedefleri, marka çıkarmak, ithal ikamesi üzerinde durmak, tabii buralarda da her bir grup için Ar-Ge politikaları oluşmalı. Bir de kur politikaları var.

Avrupa Birliği'nin son hazırladığı raporda 2020 hedefleri için 'Katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesinden başka çarem

Türbini Projesi TÜBİTAK KAMAK olarak kabul edildi. Proje milli bir proje ve bir çok iş disiplini içeriyor, bölgesel bilgiler gerekiyor ve çok sayıda üretici ve tasarım grupları çalışıyor.

Değerlendirme: Şu ana kadar Türkiye’de takriben 4 Milyar Euro tutarında ithalat yapıldı. Gelecekteki ihtiyaçlar Euro bütçe gerekiyor. Türkiye bu proje ile ilk adımını atmış ve bundan sonra 500 KW tam 5 MWatt’a kadar seriyi geliştirmesi gerekiyor. O halde bu proje ile tasarım kabiliyeti kazanıldı ve yüzde 90 yerli üretim gerçekleştirildi, yani dış ticaret açığının kapatılması birinci hedef, ülkemize katma değer kazanımı da çok yüksek.

Şimdi ‘Bunun Ar-Ge neresinde?’ diyebilir misiniz? Hayır,

çünkü bu sektörde hiçbir bilgi açık değil. Gizlilik had safhada. Bu durumda mühendislik çalışmalarını yanında bir çok Ar-Ge yapmamız gerekiyor. Dolayısıyla gelişmiş ülkelere bakarak değerlendirme yanlış olur. Onlar için bu ileri teknoloji değil orta teknoloji olabiliriz. Ancak Türkiye için bu ileri teknoloji kategorisindedir.

Benzer şekilde Yüksek Hızlı Tren projeleri ihtiyacımızı karşılamak için en az 3 Milyon

yok! diyor. ‘Vazgeçilmez, kaçınılmaz olgu üretimdir.’ diyor. Çünkü arkadan gelen gelişmekte olan ülkeler onların hedeflerini vurguluyor. Geliştirdikçe ‘Daha da yükseğe al.’ diyor. Ama üretimde. Hizmet sektörü, turizm sektörü değil. Üretimde kategorisini yapıyor. Arkadan gelenlere göre kendisini biraz daha hızlı şekilde yüksek teknolojiye götürüyor. Bizim hedeflerimizde de bunların olması lazım.

e3uro bütçe gerekiyor. Enerji sektöründeki proje harcamaları HES’ler, termik santraller ve güneş enerjisi yatırımları için en az 100 Milyar Euro tutarındadır. Dolayısıyla bu sektördeki projeler ve bunların parçaları için KOBİ’lerce yapılacak projeler desteklenmelidir.

Diğer bir misal olarak ‘Kuru Buz (Karbon dioksit Buzu)’ üreten makinenin yapımı projesi gösterilebilir. Bu makineler yerli yapılmıyor ve ithal ediliyor. O halde böyle bir projede desteklenmelidir.

Sanayimize ne istiyoruz? Bir ürün ülkemizde yapılmıyorsa, Türkiye’de yapılmasını istiyoruz. Bunlar ithal ürünler olabilir. Mesela termik santral; biz olduğu gibi bunları dışarıdan getiriyoruz. Biz Türkiye’de ne yapıyoruz? Betonarme işlerini. Zaten burada yapılacak. Bir de kilo işi çelik konstrüksiyon işlerini. Bizim burada en çok para ödediğimiz teknolojik katma değeri olan maliyeti pahalı olan ürünler. Bunların Türkiye’de yapılmasını dile getirdiğimizde ‘Bu, Ar-Ge değil’ diyorlar. Halbuki bu ürün Türkiye’de yapılamadığı için çok fazla Ar-Ge gerektiriyor. Kaldı ki bunun imal edilmesi, dış ticaret açığını kapatmanın çaresidir. Diğer taraftan üniversiteler kendi akademik çalışmalarını için makale, doktora master yapabiliyorlar. Bu hususu ayrı değerlendirmemiz gerekiyor.

Mühendislik desteği mi? Mühendise destek mi?

Ar-Ge yapmadan önce mühendislik yapmak gerekiyor. Bir mühendis grubuna verirsem ‘bunu yapar’ deniliyor. Bunda Ar-Ge yok! Olsun, ithal ediyorum. Hayır, ithal ediyorum senin maksadın ne? Ben şu anda kendi ithal ikamemle dış ticaretimi kapatmak istiyorum. Bunu da yapmıyorum. Efendim Ar-Ge yok bunda. Var Ar-Ge. Efendim ben ona Ar-Ge demiyorum da mühendislik diyorum. Mühendis de adını ne koyarsan koy, Türkiye’nin buna ihtiyacı var. Bu anlayışın değişmesi lazım. Benim ihtiyacım bu, o Ar-Ge peşinde. Sen kimin Ar-Ge’sini yapıyorsun? Amerika’daki örneğin General Electric’in türbin kanadının malzemesinin bir kısmını imal ediyorsun. Türbin sen yapıyor musun? Yok. Ülkemde yapılmayan bir ürün varsa, ithal ise ithal malıysa, o halde onu burada yapmak zorundayım. Pazarım da var mı? Var. Zaten ithal

ediyorum. Para harcıyorum belli. Niye yapmayım? Demek ki bu kategoriye bizim önem vermemiz gerekiyor.

Şimdi üç kategori var. Ayırdık biz. Bunlardan bir tanesi Türk malı. Nedir Türk malı? Tasarım ve marka da Türkiye’nin ve en az yüzde 51’si yerli üretecek. O halde tasarımı kim yapacak? Yeni ürünü yapacağım vakit de ben, bu ithalde olur, Türkiye’de ilk yepyeni bir üründe olabilir. Mesela metro aracı. Dünyada yapılıyor. Ben yapmıyorum, ithal ediyorum. Yüksek hızlı tren; ithal ediyorum. Ben bunun mühendisliğine girersem bir sürü Ar-Ge çıkıyor.

Ben hemen katsayıları bulamıyorum ki. Bir sürü testler, mestler, hesaplar gerekir. Onlar yapmış, geçmiş de sen onun Ar-Ge’sini yapmak isteyebilirsin. Onlardaki Ar-Ge seviyeleri farklı. Hızı artırmak için Ar-Ge var, bilmem ne için var. Ama benim ülkemde hedef o değil. Ben dağ başındayım, benim için onlar da Ar-Ge. Bunu anlatmakta zorluk çekiyoruz. Burada üniversitenin anlayışı yetmiyor.

Ben bunları yapmasam, katma değeri yüksek ürünlere nasıl geçeceğim? Demek ki birincisi; bizim Türk malında Ar-Ge desteklerinden geçiyoruz. Diyorlar ki ‘orta gelir tuzağına düşme!’ Tamam düşmeyeyim. O halde ithal ettiğim ürünlerin burada yapılması gerekiyor. İki sebeple; hem dış ticaretimi kapatmam lazım, hem de onu üretmek suretiyle de ben ürünümlü geliştirmem lazım. Onun ürünümlü geliştiremezsem ben nasıl yapacağım o işi?

O halde ithal ikamesi yaptıklarım, benim için hedef. Bizi kalkınmış 5 tane batının en yüksek ülkesiyle beni aynı formata getirirsen olmaz.

“GELİŞMİŞ ÜLKELERİN ŞABLONU BİZE UYMAZ”

Bakanlığın açıkladığı teknolojik ürün listesi hakkındaki görüşümüz?

Pahalı da olsa desteklenmesi gereken ürünlerle ilgili sınıflandırma yaptılar. Şimdi mesela orada motor orta teknoloji, bilişim sektörü ileri teknoloji. Rüzgar türbini de orta. Ya Allah’ımızı severseniz, siz bilişimde veya uzayda birinciliğe mi oynayabileceksiniz? Sizin alt yapımız, sizin orta dediğinizde biz yokuz. Motoru yapabiliyorsunuz, rüzgara da yeni başlamışsın. Yani sen şimdi bunu görmeden geçiyor-

sun, kime göre sınıflandırma yapıyor bu ekip? Amerika'nın, batının standartlarına göre yapıyor.

Senin dediğin yüksek sınıfta, hadi sen akıyü, elektriğin depolanmasını milyar dolar ayır da göreyim seni. O zaman sen, Çin'in ayırdığı parayla, Japonya'nın ayırdığı parayla, Amerika'nın ayırdığı parayla yarış hadi göreyim seni. Bunları görmeden kalkıp karar veriyorsunuz. Bunlar neden? Sektörden, sanayiden, üretimden kopuk oldukları için. Bizim ismimiz gelişmemiş, gelişmekte olan ülkeler sınıfındayız, onlar gelişmiş ülke durumundalar. Dolayısıyla onların şablonu bize uymaz. Rüzgar türbini, metro, Yüksek Hızlı Tren ve bunun gibi ürünler bizim için yüksek teknolojidir.

Sanayi İşbirliği Programı Yönetmeliği'ni nasıl değerlendiriyorsunuz?

İstedığımız gibi çıkmadı. Hep daha evvel de biz bununla uğraştık Türkiye'nin ihtiyacı bu, Türkiye'nin bunu yapması lazım. Dışarıdan alınanlara şart koyması lazım. Bunlar bir yerlerde bozuluyor. Bir cümle değiştirilebiliyor. Komisyonlarda uyardım; "Redaksiyon önemli, bunu yapmazsanız değiştirirler." diye.

Türk malında marka çıkartacaksanız Ar-Ge desteklerini de güçlü bir şekilde vereceksiniz. Ondan sonraki sınıfta hedef almamız gereken, yerli üretimde Ar-Ge destekleri. Buraca ada ihtiyaç varsa, gene verilmeli, çünkü neticede üretimdir. Özellikle ithal malları hedef almamız gerekiyor.

İthal ikamesine geldiğimiz vakit, bizim dış ticaret açığımızın sebebi ithal ikamesi. Burada yapılacakların içerisinde teknolojik ürün olması şart değil. İleri teknoloji. Çin'in ihracatının yüzde 80-90'ı teknolojik ürün değil harcı alem işler. Ama dış ticareti ondan dolayı pozitif veriyor. Türkiye'ye gelen Çin malları yüksek teknolojik ürünler değil. Bizim Çin'den ithalatımızı 26 milyar dolar.

Harcı alem ürünlerden de çok miktarda ithal ediyorsanız, bu kadar para veriyorsanız onları da yapmanız lazım. Onları daha kolay yaparız. Pazarın var, sen yapmıyorsun. Ucuz diye Çin'den alıyorsun. Çin niye ucuz? Kur farklarından dolayı ucuz. Parasını değersiz tutuyor. Değersiz tutunca ona göre deatabiliyor. Ucuza çıkartıyor yani malı. Aynı şeyi bunun içinde söyledik ithal ikamelerinde, kur politikası çok önemli. Buradan şeye giriyoruz, merkez bankasının şeyine yüksek kur yaptığı vakit, senin üretimin ucuza gelmiş oluyor. Rekabetçi oluyorsun. Dış ticaret açığını da hedef aldığı vakitte bunu kapatıyorsun. Yani dış ticaret açığını üreterek kapatıyorsun. Şuandaki politikada yurt dışından sıcak para getirerek kapatıyorlar.

Merakla beklenen yönetmelik yürürlüğe girdi

4 ANA KATEGORİDE SİP TAAHHÜDÜ

04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3. maddesinin (u) bendine göre yapılacak mal ve hizmet alımlarında uygulanacak genel usul ve esasları belirlemek amacıyla Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca hazırlanan, "Sanayi İşbirliği Programı Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yönetmelikle birlikte yenilik, yerleşme, teknoloji transferi niteliğinde ve 10 milyon doları aşan kamu ihalelerini kazanan yabancılar, yerli şirketlerden katkı alacak. Yabancı yüklenicilerin yerli üreticilerden alacağı katkılarla ilgili limitlerin yer almadığı yönetmelik, SİP taahhüdünü 4 ana kategoride tanımladı.

Kamu alımları noktasında uzun süredir beklenen, bazı teknolojik ihalelerde, yabancı katılımcıların ihaleyi alması halinde, yerli sanayicilerle işbirliği yapması, Türkiye'den ithalat yapmasını zorunlu kılacak düzenleme 15.02.2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yerli üreticileri yakından ilgilendiren uygulama kapsamında, mal veya hizmet alımı yapmaya karar veren idareler, söz konusu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak Sanayi İşbirliği Programı (SİP) uygulanmasını sağlayacak şekilde organizasyon yapılarını oluşturabilecek, düzenleme yapabilecek, ihale ve tekliflerin değerlendirilmesine ilişkin dokümanlar hazırlayabilecek.

Yönetmeliğin "İhtiyaçların bildirilmesi ve ödenek ayrılması" başlığına göre; İhtiyaç Makamları, takip eden yıla ait maliyeti en az 10 milyon ABD Doları olan mal veya hizmetlere ilişkin ihtiyaç listesini her yılın Ocak ayı sonuna kadar Daire Başkanlığının bağlı bulunduğu Genel Müdürlüğe/Başkanlığa gönderecek. Daire Başkanlığı tarafından; yenilik, yerleşme ve/veya teknoloji transferi içerdiği durumunda SİP kapsamında alım yapılması uygun bulunan mal veya hizmetlere ilişkin ihtiyaç listesi ve ilgili dokümanlar Şubat ayı sonuna kadar Genel Müdürlük/Başkanlık aracılığıyla Bakan onayı ile kurulacak Sanayi Geliştirme Komisyonu onayına sunulacak.

İhtiyaç listesi ekinde, listede yer alan mal veya hizmetlerin alınmasına yönelik gerekçeler, yurt içinde üretiminin ve teknolojisinin bulunup bulunmadığı, ithal edilenlerin ithalat miktarları, mal veya hizmetin teknolojisinin stratejik durumları, elde edilmek istenen kritik teknolojiler gibi bilgiler yer alacak.

Yönetmeliğe göre, projeler için ihale makamı ile yüklenici arasında ana tedarik sözleşmesi ve sözleşmeye istinaden daire başkanlığının bağlı bulunduğu genel müdürlük/başkanlık ile yüklenici arasında Sanayi İşbirliği Programı Sözleşmesi imzalanacak.

Limit yerine puanlama

Yerli sanayi için olumlu bir gelişme olarak nitelenen SİP Yönetmeliği ile ilgili, yabancı yüklenicinin hangi kategoride ne oranda katkı almak zorunda olduğuna yönelik herhangi bir limit konulmamasına ise dikkat çekiliyor. Yönetmeliğin ilk taslaklarında en az "yüzde 20 katkı alma zorunluluğu" konulduğu ifade edilirken, uygulamada limit belirleme imkanı, ihaleyi yapan kuruluşa bırakıldı.

SİP Yönetmeliği'nin "Tekliflerin değerlendirilmesi" kısmında, "Teklif Değerlendirme Komisyonu, ihale dokümanında belirtilen teknik değerlendirme kriterleri ve puanlara göre teknik değerlendirme yaparak isteklilerin teknik puanlarını belirler. İhale dokümanında belirlenen asgari teknik puanın altında puan alan isteklilere ait teklifler değerlendirme dışı bırakılır." hükmü getirildi.

İhaleye katılan istekliler, hedeflenen amaçlar doğrultusunda Ana Tedarik Sözleşmesinde yer alan asgari SİP taahhüt oranı değerindeki yükümlülüklerini, 4 ana kategoride yerine getireceğini taahhüt edecek. Yüklenici ile ilgili bu kategoriler Yönetmelikte şöyle aktarıldı:

■ Kategori A-Yerli Üretim Katkısı: SİP faaliyetleri yoluyla mevcut tesisler kullanılarak tedarik konusu mal veya hizmet kapsamında yüksek teknoloji bir ürünün veya parçasının belirlenecek bir yerlilik taahhüdü ile Türkiye'de üretilmesi.

■ Kategori B-Yatırım: SİP faaliyetleri yoluyla yeni bir üretim tesisi kurularak tedarik konusu mal veya hizmet kapsamında yüksek teknoloji bir ürünün veya parçasının belir-

lenecek bir yerlilik taahhüdü ile Türkiye'de üretilmesi.

■ Kategori C-Teknolojik İşbirliği: SİP faaliyetleri yoluyla gerçekleştirilecek taahhütlerle yerli sanayiye teknolojik yeterlik kazandırılması.

■ Kategori D-İhracat: SİP faaliyetleri yoluyla gerçekleştirilecek taahhütlerle Türkiye'den ihracat yapılmasının sağlanması.

KOBİ İŞ PAYI YÜKÜMLÜLÜĞÜ

■ SİP taahhütleri kapsamında KOBİ'lere verilecek iş payı, projenin özelliği dikkate alınarak SİP Şartnamesinde belirtilecek.

■ KOBİ'lere verilecek iş payı, SİP kredilendirme katsayı tablosunda belirlenen katsayılardan daha yüksek katsayı ile kredilendirilebilecek

■ SİP taahhütleri kapsamında alt yüklenicilere ilişkin hükümler ilgili idare tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yürütülecek.

■ Alt yüklenicilerin yaptıkları işlerle ilgili sorumluluğu, Yüklenicinin sorumluluğunu ortadan kaldırmayacak.

İŞ DENEYİM BELGESİ

Ana Tedarik kapsamında tamamlanan işe ait iş deneyim belgesi 4734 sayılı Kanun ve 4735 sayılı Kanun esas alınarak İhale Makamı tarafından düzenlenecek. Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilen SİP taahhütlerinin tamamlanmasından sonra Daire Başkanlığının bağlı bulunduğu Genel Müdürlük/Başkanlık tarafından SİP ile ilgili iş deneyim belgesi düzenlenecek. SİP ile ilgili iş deneyim belgeleri bu Yönetmelik kapsamındaki ihalelerde kullanılabilir.

TEMEL İLKELER

● Yönetmelik kapsamındaki tüm projeler verimlilik ve iktisadilik esaslarına göre yapılacak. Proje tedarikinde iktisadilik; sadece en düşük fiyatlı teklifin değil; işletme ve bakım maliyeti, verimlilik, kalite, teknik üstünlükler, yaşam döngüsü maliyeti ve SİP taahhüdü gibi fiyat dışındaki diğer unsurlar da dikkate alınarak en avantajlı teklifin tespiti suretiyle sağlanacak. İhalelerde; saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması esas olacak.

● Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı ve hizmet alımı bir arada ihale edilemeyecek. Belirtilen değerlerin (maliyeti en az 10 milyon ABD Doları olan mal ve hizmet alımları) altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları kısımlara bölünemeyecek.

● Ödeneği bulunmayan işler için ihaleye çıkılmayacak. Birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilemesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibarıyla ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunlu. İlk yıl için öngörülen ödenek, proje maliyetinin yüzde 10'undan az olamayacak ve başlangıçta daha sonraki yıllar için programlanmış olan ödenek dilimleri sonraki yıllarda azaltılamayacak.

● Mal veya hizmet alım maliyetinin hesaplanmasında, maliyetin hesaplandığı tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından belirlenen döviz alış kuru esas alınacak.

“Savunma sanayiindeki yerlileştirme uygulaması tüm sektörlerde olmalı”

Dünya Gazetesi Ankara Temsilcisi Ferit B. Parlak ile Ankara Haber Müdürü Hüseyin Gökçe'nin sorularını yanıtlayan OSTİM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Aydın, sanayici, devlet ve akademisyenlerin bir araya gelerek Türkiye'de sanayileşme seferberliği başlatması gerektiğini söyledi.

Savunma sanayiindeki yerlileştirme uygulamalarının tüm sektörlerde yayılmasını isteyen Aydın, Sanayi İşbirliği Programı yönetmeliğinin Türk sanayisi açısından önemli unsurlar içerdiğini kaydetti. Gelişmiş ülkelerin, gelişme aşamasında bugün Türkiye'ye dayattıkları kuralları uygulamadığını belirten Aydın, "Yabancıları dinlediğimiz takdirde 25 bin dolarlık milli gelir hedefine ulaşamayız." diye konuştu.

Son dönemlerde özellikle sanayi ürünlerinde yerlileştirme konusunda atılan adımları nasıl karşılıyorsunuz?

Sanayi İşbirliği Programı bizim ümit bağladığımız bir çalışmaydı. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'mız da yerlileşme konusunda ciddi bir adım attı. Hatta bunun kanunu da çıktı. Ancak yönetmelik aşamasında sebebini bilmediğimiz nedenlerle beklemeye girmişti. Dört gözle beklediğimiz yönetmelik nihayet yayımlandı. Bu Türkiye'nin sanayisi değil sanayileşmesi anlamında önemli bir adımdır. Sanayileşmeyi stratejik bir kavram olarak görüyoruz. Savunma sanayinde Özal döneminde konulan bir strateji vardı ve bugün başarıyla uygulanıyor. Sektör, bir çok ürünü kendi imkanlarıyla, mühendisleriyle tasarlayıp, üretim Türkiye'nin gücüne güç katabiliyor.

Ancak askeri alan dışında bizim kamu alımları, dışarıdan satın alma odaklı. Diğer ülkelerin pazarı olmayı kabullenmeye dayalı moda geldiği için orayı bir türlü ülkemiz lehine çeviremiyoruz, patinaj yapıyoruz.

Türkiye sanayisini yerlileştirmeye başladıkça, gelişmiş ülkeler, "Serbest piyasa ekonomisi var, bu kuralı koyamazsınız, DTÖ'nün kuralları var, böyle yapamazsınız." gibi dayatmalarda bulunuyorlar. Oysa kendileri gelişirken bu kurallara uymadılar.

Merdivenle üste çıktılar, merdiveni üst kata koyup bize ne yapmamız gerektiğini tarif edi-

yorlar. Onların tarifleriyle biz sanayileşme sürecimizi tamamlayıp 10 bin dolardan 25 bin dolara hiçbir zaman gelemeyiz, onların malını satın aldıkça, standartlarını kabul ettikçe biz onlardan 10 adım geriden gitmeyi kabullenmişiz demektir.

"SSM GİBİ MÜSTEŞARLIK KURULMALI"

Kamu alımlarında bürokrasi yeni getirilen kurallara uyuyor mu?

Bugün AB küçüklerine birtakım avantajlar, farklılıklar ve pozitif ayrımcılık yapın diyor. Bunu kendi sanayimizi geliştirmede araç olarak kullanabiliriz. Genellikle bürokrasi "ben bununla uğraşmak zorunda değilim, şu tarihte bitirmekle görevliyim" diyerek yerli olmuş yabancı olmuş buna bakacak zamanı olmadığını belirtiyor. Bunu başka birinin planlaması lazım. Bu da şu anda Türkiye'de bunu yapabilecek bazı şeyler konuşuluyor. Bunun her bakanlık düzeyinde yapılması veya bir bakanlığın bunu alıp Savunma Sanayi Müsteşarlığı'nda (SSM) olduğu gibi, Sanayileşme Müsteşarlığı, bakan Sanayi Müsteşarlığı demiyorum, sanayileşme ifadesini özellikle kullanıyorum. Yönetmeliği beklenen işbirliği programı buna büyük ölçüde cevap veriyor. Niye bekliyoruz bunu bilmiyorum.

Bu müsteşarlık tam olarak ne yapacak?

Savunma Sanayii Müsteşarlığı, sektörün 5-10 yıllık ihtiyaçlarını belirleyerek alımlarını buna göre yapıyor. Sektörde yerli ürün oranı çok ciddi miktarda artış gösterdi. Biz bunu sivil alanlara niye aktarmayalım?

Türkiye'de 70 milyar dolarlık rüzgar santrali yatırımı yapılacak. Bunun lisansını verirken, ülkede nasıl üretileceğini öngörmeden verilmemeli. Böyle yapınca da tamamı yurtdışından

alınıyor. HES'lerde de aynı şey. Nükleerin tamamını neredeyse dışarıdan alıyoruz, yerli için pay ayrılrsa da son derece basit şeyler bizden alınıyor. Adam çimentoyu istese de dışarıdan alamaz zaten. Burada iş bilen insanların sıkı teknolojik pazarlık yapmaları gerekiyor. Maalesef savunma sanayiindeki akıllı diğer alanlarda göremiyoruz. "Satın alalım, yapalım bir an önce hizmete açalım." mantığı var. Böyle olursa Türk sanayisi nasıl gelişecek.

Dünya 10 bin dolarlık gelirden 25 bin dolara 30 yıllık süreçte, stratejik akılla geçebilmiş. Bunun da tek kaldıraç kamu alımları. Gelişmiş bütün ülkeler geçiş sürecinde kamu alımlarını kaldıraç olarak kullanmış. Bunu serbest piyasadaki bekleyemeyesiniz. Aksayan tarafı varsa siz katlanacaksınız, kamu yararına yapıp ülkenizi taşıyacaksınız. Güney Kore bunu açıkça yaptı.

Kamu alımları stratejik olarak nasıl tasarlanacak?

Bizim de ülkemizde en çok üzerinde durmamız gereken, kafa yormamız gereken, kamu alımlarını stratejik olarak tasarlayıp, sanayileşmesini gerçekleştirebiliriz. Sanayileşmiş ülke olarak görünüyoruz ama ürünlerimize baktığımızda yüksek ve orta teknolojileri henüz yapamıyoruz. İhracatta ileri teknoloji ürünün payı yüzde 4'ü bulmuyor. Başkalarının yapmadığı, yapmak istemediği alanlara bizi zorluyorlar. Gelişmiş ülkelerin uğraşmadığı, çevreye duyarlı işleri yapmaya zorluyorlar. OSTİM'de büyük ölçüde fason imalat yapıyoruz. Teknolojik üretim yapan, mühendislik firmalarımız var. Ancak geneline baktığımızda başkalarının tasarladığı, resmin çizdiği ürünlerin işçiliğini yapıyoruz. Otomotiv sektörü de mevcut yapısı aynı, değerli üretiyoruz ama katma değer üretmiyoruz. İşçiliğimizi satıyoruz, teknolojik ürünleri

dışarıdan alıyoruz. Kaliteli işçilik iyi, ancak biz katma değer üreteceksek, para kazanacaksak başka şey yapmamız lazım. Paradigmayı değiştirmemiz gerekiyor. Stratejik sıçrama noktalarında, ne pahasına olursa olsun, kendi santral ve rüzgar türbinlerimizi yapmamız gerekiyor. Kamu, üniversite, sanayi hep birlikte odaklanmamız gerekiyor.

Bu iklimi ve stratejiyi oluşturmak gerekiyor. Başkalarının teknolojik ürünlerini alıp, monte edip, tüketen durumdayız. Bu mantıkla burayı aşmamız mümkün değil, stratejik akıl koymamız gerekiyor.

Bahsettikleriniz aslında yıllardır Türkiye'de tartışılan genel bir sorun...

Ben 1975 yılında bunların konuşulduğu ortamda yetiştim. Benim mühendis olarak çalıştığım dönem -

günümüzde biz piyasayı satın almaya bıraktık ve halen bitiremiyoruz. Yabancılar en güzelini yapıp son teknoloji diye bize satıyor. Bilgiyi, teknolojiyi kimse ikram etmez. Yabancıların yaptığı hızlı trende arıza oldu, teknolojisine bakalım dedik bize göstermediler. Bugün ithal rüzgar türbinin çatısına bizi çıkarmıyorlar.

Peki, model nasıl olmalı size göre, devletin şirket kurması mı?

Hayır öyle yapmasın. Bugün raylı sistemleri konuşuyoruz. Önümüzdeki rol model bu. Bugüne kadar raylı sistemlerde 20 marka Türkiye'ye satış yapmış. Şartnameyi firmalar yazmış, belediyeler de ona göre ihale yapmış. Benim önerim, Türkiye'deki yetkin mühendisleri, sanayicileri toplayalım, kullanıcıları bir araya getirelim. Yani bir sanayileşme seferberliği başlatalım. Bunun altyapısı da çok uygun. Bunu organize edecek stratejik akıl oluşturalım. Devletin lazım olduğu yer burası. Bir seferberlik gibi başından sonuna tanımlı strateji ile yapmamız lazım. Bunların hiçbirisini başka ülke ikram etmez.

Sonuçta biz üretiyoruz ama alıcı devlet. Devlet beni dinlemese bizimki bir yere kadar gidebiliyor. Devlet satın alma konusunda yine serbest piyasa -

Orhan Aydın

Türkiye sanayisini yerlileştirmeye başladıkça, gelişmiş ülkeler, "Serbest piyasa ekonomisi var, bu kuralı koyamazsınız, DTÖ'nün kuralları var, böyle yapamazsınız." gibi dayatmalarda bulunuyorlar.

Dünya 10 bin dolarlık gelirden 25 bin dolara 30 yıllık süreçte, stratejik akılla geçebilmiş. Bunun da tek kaldıraç kamu alımları. Gelişmiş bütün ülkeler geçiş sürecinde kamu alımlarını kaldıraç olarak kullanmış.

de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 1977 yılında hazırladığı bir kitap var. Çok önemli hedefler ortaya konulmuş, dünya analizlerine yer verilmiş. Konya'da TÜMOSAN, Ankara'da TEMSAN kuruldu. Türkiye'nin kendi türbinlerini yapсын diye kuruldu. Oysa

sa şartlarında gerekli şartları belirleyerek ihaleye çıkarsa, bunu özel sektörde üretecek çok girişimci bulursunuz. Eğer yabancı yapmak istiyorsa, yine Türkiye'de yapsın. Otomobilde fırsatı kaçırmışız, burada kaçırmayalım, rüzgar, hidrolik, termik ve güneşte aynı şeyler var.

Konuk Kalem Kamu alımları ve verimlilik, faizden daha önemli...

Ferit B. Parlak
Dünya Gazetesi Ankara Temsilcisi

Ocak'ta ki enflasyon artışı ve Aralık ayı sanayi üretimi verileri mal ve hizmet üretimindeki sorunu gösteriyor... Bu sorun, düşük tasarruf sıkıntısını tetikliyor... O da faize yanıyor...

Ali veya Veli'yi örnek alalım... Diyelim ki çalıştılar, mal ve hizmet ürettiler... Kazandıklarının bir bölümünü de tasarruf ettiler ve o birikimi kiraya verip, 'faiz' almak istiyorlar...

Arkadaşları da tasarruf etti, onlar da 'faiz' almak istiyor... Komşuları da tasarruf etti, onlar da 'faiz' almak istiyor... Herkesin tasarruf edebildiği böyle bir ortamda, farklı bir sorun yaşamaya başlıyor! Para bolluğu nedeniyle, paraya talep azalıyor ve kira fiyatları yani faizler düşmeye başlıyor... Bu nedenle, insanlar, tasarruflarını daha yüksek getiri sağlayabilecekleri farklı alanlara yönlendiriyor... Bu alanlar ise ya dolaylı yatırım (borsa, gayrimenkul...), ya da doğrudan yatırım (mal veya hizmet üretimi...) oluyor... Yatırımın dolaylı da dolaysız da, üretici ve tüketicinin sermaye yapısını daha da güçlendiriyor... Sonra faizler daha da düşüyor... Sonra yatırımlar daha da artıyor...

Doğrudur, bu zincir sermaye yapısını güçlendiriyor... Kaynaklardaki artış büyüme, kalkınmayı ve refahı beraberinde getiriyor...

Tam burada kaynak dağılımının etkinliği ve denetimi devreye giriyor... Kaynak dağılımı kitaba uygun yapılmamaya başlıyorsa, sermayesi güçlü gelişmiş ülkelerde dahi kriz çıkıyor...

Uzun lafın kısıyası, faizlerde sürdürülebilir düşüş için tasarruf gerekiyor... Tasarruf edebilmek için ise teknoloji, katma değeri, talebi ve fiyatı yüksek ürünlere yönelmek yetiyor...

Ancak burada da alışkanlıklarımız devreye giriyor! Alışkanlıklarımız nedeniyle üretime yönelmek 'zor', konuşmak 'kolay' olduğu

için, genelde kolaycılık tercih ediliyor... Kolaycılık ise zoru başaranların parasını, malını, hizmetini kullanmanı ve istemesini de yüksek faiz ödemeni zorunlu kılıyor...

Yol basit...

OSTİM Başkanı Orhan Aydın anlatıyor yıllardır... "Gelişmiş ülkelerin sanayileşme hamlesinde kilit nokta kamu alımlarıdır. Kamu alımlarında yerli üretim tercih edilirse, yerli üreticinin üretim ve geliştirme kabiliyeti artar. Bu yol, başta masraflı/maliyetli olabilir ancak sonra dışa bağımlılıktan kurtarır..."

Ekliyor... "Orta ve uzun vadeli sanayi stratejisine ihtiyaç var..." Örneğin güneş panelleri... Çiftçilerimizin aldığı yurtdışı menşeli güneş panellerine destek verip, sürekli olarak dışa bağımlılığın önünü açmaktansa; savunma sanayi gibi 5 yıllık, 10 yıllık planlar yapıp; yabancı ile yerliyi kaynaştırarak yerlinin işi öğrenmesini sağlayacak uygulamalara gidilse orta ve uzun vadede dışa bağımlılığı önleyebiliriz...

Rüzgar tribününden otomobile, hızlı treninden kimya sektörüne kadar bir çok alanda bu tür işbirlikleri yapılabilir ve yerli üretici yüksek teknoloji üretebilir noktaya getirilebilir..."

O kadar da zor değil yani borcu ve dolayısıyla faizi düşürmek...

Kimse kimseye emeğiyle, teriyle biriktirdiği parayı "Al güle güle harca" demeyeceğine göre, adres belli, kamu alımlarını dışardan içeriye kaydırmak, enerji/tarım/ulaşım başta olmak üzere üretim ve tüketimde verimliliği artırmak gibi somut çözümlere yoğunlaşmakla faiz düşürülebilir...

Sanayi üretiminde umuda yolculuk

Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2014 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 3,2 ve imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1,6 artarken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1,9 azaldı. Bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 7,0 ve imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2,8 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 0,1 azaldı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi gruplarında en yüksek artış sermaye malı imalatında gerçekleşirken, imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2014 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 28,6 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu artışı, yüzde 9,3 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı, yüzde 8,0 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı takip etti.

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2014 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre en yüksek düşüş yüzde 17,6 ile diğer ulaşım araçları imalatında gerçekleşti. Bu düşüşü, yüzde 10,6 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması, yüzde 5,8 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı takip etti. 2014 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 1,8 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 0,4 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 2,4 azaldı.

Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2014 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 6,6, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1,5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 2,5 arttı. Öte yandan takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki yılın ortalamasına göre yüzde 3,6 arttı.

Ciro endeksi artışta

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksi bir önceki aya

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2014 Yılı Aralık ayı sanayi üretim endeksini yayınladı. Buna göre; mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki aya göre yüzde 1,2, takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 2,6 arttı.

göre yüzde 2,7, takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksi ise bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,6 arttı.

Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2014 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 3,9 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksinin artışı yüzde 3,0 oldu. 2014 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ise madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi yüzde 4,6 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi ise yüzde 8,0 artış gösterdi.

Ana sanayi grupları (MIGs) sınıflamasına göre, 2014 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 7,1 ile sermaye malı imalatında gerçekleşti.

En yüksek artış diğer ulaşım araçlarının imalatında

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi ciro endeksinde en yüksek artış yüzde 42,1 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu artışı yüzde 24,1 ile bütün ürünleri imalatı ve yüzde 9,9 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı takip etti. İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2014 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre en yüksek düşüş yüzde 15,0 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatında gerçekleşti. Bu düşüşü yüzde 8,5 ile diğer imalatlar ve yüzde 7,1 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması izledi.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksi bir önceki çeyreğe göre yüzde 1,1 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi ciro endeksi bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 6,9, takvim etkisinden arındırılmış sanayi ciro endeksi bir önceki yılın ortalamasına göre de yüzde 12,8 arttı

Uzkurt, Müsteşar Yardımcılığı'na atandı

Cevahir Uzkurt

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bilim ve Teknoloji Genel Müdürü Doç. Dr. Cevahir Uzkurt vekaleten Müsteşar Yardımcılığı'na atandı. Uzkurt yeni görevinde Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü, Verimlilik Genel Müdürlüğü, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ve Metroloji ve Standardizasyon Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonundan da sorumlu olacak.

1995 yılında Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü'nden lisans, 1997 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Siyaset Ana Bilim Dalı'ndan yüksek lisans, 2002 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Üretim Yönetimi ve Pazarlama Ana Bilim Dalı'ndan doktora derecesi aldı.

Uzkurt'un uzmanlık alanları içerisinde Türkiye'nin Ar-Ge ve yenilikçi yapısı, yenilikçi girişimcilik, inovasyon ve fikri mülkiyet hakları, pazarlama stratejileri, tüketici davranışları ve pazarlama araştırmaları konuları ve bu alanlara ilişkin ulusal ve uluslararası akademik platformlarda yayınlanmış çok sayıda akademik yayını bulunuyor. Uzkurt, TÜBİTAK Bilim Kurulu ve TPE Danışma Kurulu üyeliği görevlerini de yürütüyor.

Marka ve kurumlaşmaya dev bütçe

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) KOBİ Proje Destek Programı kapsamında 100 Milyon TL'lik bütçe ile "KOBİ'lerin Yönetim Becerilerinin ve Kurumsal Yetkinliklerinin Geliştirilmesi" ve "KOBİ'lerin Markaya Yönelendirilmesi" konu başlıklarında projeleri destekliyor.

KOSGEB tarafından yayımlanan Çağrı'da KOBİ'lerin uzun ömürlü olabilmesi ve ekonomideki etkinliklerinin artırılabilmesi için yönetim becerilerinin ve kurumsal yetkinliklerinin geliştirilmesine işaret ediyor. Kurumsallaşmanın, özellikle aile işletmelerinde faaliyetlerinin sürdürülebilirliği ve yaşam süresinin uzatılması açısından önemli olduğuna değiniliyor.

Günümüzdeki hızlı değişimler ve yeni gelişmelerle işletmelerin eski kurallara göre rekabet edebilmelerinin olanaksız hale geldiği vurgulanan Çağrı'da dünya genelindeki işletmelerin, pazar paylarını arttırabil-

mek ve rekabet edebilmek için yenilikçilik, teknoloji ve markalaşmayı öncelikleri arasına aldığı belirtiliyor. Markalaşma ve kurumsallaşma arasında doğrusal bir ilişki olduğu ve bir işletmenin markalaşabilmesi için öncelikle kurumsal yapı varlığının olmasını ön şart olarak gösteriyor.

Proje Başvuru Formu işletme tarafından www.kosgeb.gov.tr adresinden doldurulup çıktısı alınarak eki belgelerle birlikte ilgili KOSGEB Hizmet Merkezine verilecek.

Proje süresi en az 6 ay en fazla 24 ay. Destek üst sınırı 150.000 TL, destek oranı ise 1. ve 2. Bölgelerde %50, 3., 4., 5., ve 6. Bölgelerde de %60 olarak belirlendi.

Son başvuru tarihi 20 Mart 2015

"Kadın girişimciler fiyat avantajıyla desteklensin"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) girişimci kurulları seçimleri tamamlandı. TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanlığı'na Evrim Aras, TOBB Genç Girişimciler Kurulu Başkanlığı'na ise Ali Sabancı yeniden seçildi. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu lansman toplantısında yaptığı konuşmada, kamu ihalelerinde kadın girişimciler için fiyat avantajı istedi.

Kamu alımlarında yerli malına yüzde 15 fiyat avantajı sağlayan düzenlemeye dikkati çeken Rifat Hisarcıklıoğlu, "Yıllarca bunun mücadelesini vermiştik, en sonunda oldu. Buradan Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Fikri Işık'a çok teşekkür ediyoruz. Şimdi bunu, kadın girişimcilerin desteklenmesi

noktasında bir adım ileri taşımamız gerekiyor." dedi.

Kadın girişimciler için sağlanacak fiyat avantajı örneklerinin başka ülkelerde de uygulandığını ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Bu sistem Amerika Birleşik Devletleri'nde bazı eyaletlerde uygulanıyor. Bu eyaletlerde kamu alımlarında, kadın girişimcilerin kurduğu şirketlere fiyat avantajı sağlanıyor. Yani kadın girişimci daha pahalıya satsa bile devlet malı bu şirketten alıyor. Hatta bununla yetinmeyip kamu alımlarında kadın girişimcilerin kurduğu şirketler için kota konuluyor. Devlet mal alırken bu kotayı doldurmak zorunda kalıyor. Kamudan da bu tür desteklerin hayata geçirilmesini talep ediyoruz" diye konuştu.

Çelik üretiminde zayıflama eğilimi

Uluslararası piyasalardaki olumsuz koşullar ve üreticilerin azalan rekabet güçleri gibi çeşitli nedenlerle, Türkiye'nin çelik üretimindeki zayıflama eğilimi Ocak ayında da devam etti.

İTHALAT-İHRACAT DENGESİ

2014 yılında Türkiye'nin toplam çelik ithalatı, önceki yılın aynı dönemine kıyasla miktar bakımından yüzde 7.1 düşüşle 13.80 milyar dolara, değer bakımından da yüzde 6.1 düşüşle 12.03 milyar dolara geriledi. Aynı zamanda Türkiye'nin çelik ihracatı da miktar bakımından yüzde 5 düşüşle 18 milyar ton, değer bakımından yüzde 3.5 düşüşle 15.20 milyar dolar seviyesinde kaldı.

le 1.89 milyar ton seviyesinde kaldı. Söz konusu dönemde özellikle otomotiv ve beyaz eşya gibi önemli sanayilerin girdilerinden olan slabın üretimi de yüzde 18.9 düşüşle 692 bin tona geriledi.

2014'ün üretim-tüketim kamesi

TÇÜD'nin bir diğer değerlendirmesine göre de 2014 yılında nihai çelik tüketiminde azalma görülürken, söz konusu gevşeme üretim miktarını da etkiledi. Geçtiğimiz yıl Türkiye'nin toplam nihai çelik üretimi, önceki yıla kıyasla yüzde 0.9

Türkiye Çelik Üreticiler Derneği (TÇÜD) tarafından yapılan açıklamada, Ocak ayında Türkiye'nin ham çelik üretiminin, önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 10.4 düşüşle 2.58 milyon ton seviyesinde kaldığı bildirildi.

Söz konusu üretim miktarının, geçtiğimiz Aralık ayındaki 2.71 milyon tonluk ham çelik üretimine kıyasla da yüzde 4.9 düşüşle işaret ettiği ifade edilen açıklamada, "Ocak ayında, temel girdi olarak hurda kullanılarak üretim yapan elektrik ark ocaklı tesislerin ham çelik üretimleri, yıllık bazda yüzde 9.8 düşüşle 1.75 milyon tona gerilerken, demir cevheri üzerinden üretim yapan entegre tesislerin üretimleri de yüzde 11.4 gibi çarpıcı bir düşüş göstererek 835 bin tona geriledi." denildi.

TÇÜD verilerine göre, genel olarak inşaat sektöründe kullanılan inşaat demiri, profil ve filmaşın gibi ürünlerin yarı mamulü olan kütük üretimi de Ocak ayında yüzde 6.8 düşüş-

düşüşle 36.09 milyon ton seviyesinde kaldı. Uzun mamullerin üretimi yüzde 3.1 düşüşle 25.72 milyon tona gerilerken, yassı mamul üretimi yüzde 5.1 oranında artış göstererek 10.38 milyon tona ulaştı. Toplam nihai mamul üretiminin yüzde 71.3'ünü uzun mamuller oluştururken, yassı mamul üretimi yüzde 28.7 oranında pay aldı.

Geçtiğimiz yıl Türkiye'nin toplam nihai mamul tüketimi, 2013'e kıyasla yüzde 1.9 düşüşle 30.74 milyon ton seviyesinde kalırken, uzun mamul tüketimi yıllık bazda yüzde 3.3 düşüşle 16.14 milyon tona, yassı mamul tüketimi de yüzde 0.2 düşüşle 14.60 milyon tona geriledi. Türkiye yerel piyasasında toplam nihai mamul tüketiminin yüze 52.5'ini uzun mamuller, yüzde 47.5'ini de yassı çelikler oluşturdu.

Kümelere bağımsız denetçi geliyor

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kümelendirme Destek Programı Yönetmeliği değişti. Değişikliği içeren Yönetmelik, 07.02.2015 tarihli Resmî Gazete'de yayımlandı.

Yeni düzenlemeye göre, 15.09.2012 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Kümelendirme Destek Programı Yönetmeliği'nin 7. maddesinin 3. fıkrası yürürlükten kaldırıldı. Yürürlükten kaldırılan kısımda; "Birinci fıkrada sıralanan; Kümelendirme birlikteliğinde yer alabilecek

kurum, kuruluş ve özel hukuk tüzel kişileri, bir başvuru döneminde ikiden fazla kümelendirme birlikteliğinde yer alamayacağı" belirtiliyordu.

Aynı Yönetmeliğin 21. maddesinin birinci fıkrası da şu şekilde değiştirildi: "(1) Bakanlık, bağımsız denetim sözleşmesinde belirlenen ölçütler çerçevesinde; kümelendirme teşebbüsünün denetimini her yıl 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre hizmet alımı yoluyla belirlenen bağımsız denetçilere yaptırır. Bakanlık gerekli gördüğü hallerde veya şikâyet üzerine bağımsız denetim sürecini başlatabilir."

KONYA ENDÜSTRİ ZİRVESİ**30 NİSAN - 3 MAYIS 2015**KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KONMAK 2015

Konya 12. Uluslararası Metal İşleme Makineleri, Kaynak,
Delme, Kesme Teknolojileri, Malzemeler, El Aletleri Fuarı
www.konmakfuari.com

KONYA SAC İŞLEME TEKNOLOJİLERİ FUARI

www.konyasacislemefuari.com

Sac, Boru, Profil İşleme Teknolojileri ve Yan Sanayileri Fuarı

KONDÖKÜM 2015

Konya 4. Döküm Teknolojileri, Kalıp,
Paslanmaz Çelik ve Metaller Fuarı
www.konyadokumfuari.com

İSKON 2015

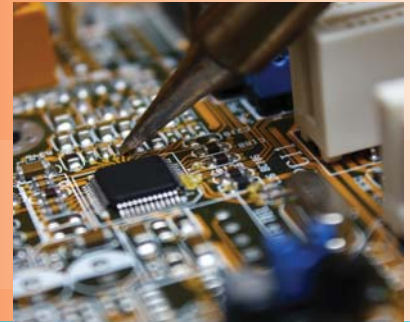
Konya 10. İstifleme, Depolama,
Taşıma, Vinç ve Lojistik Fuarı
www.iskonfuari.com

KONELEX 2015

Konya 10. Elektrik, Elektronik, Elektromekanik,
Enerji Üretimi ve Otomasyon Fuarı
www.konelexfuari.com

KONYA

KONYA TİCARET ODASI – TUYAP
KONYA ULUSLARARASI FUAR MERKEZİ
KONYA CHAMBER OF COMMERCE - TUYAP KONYA INTERNATIONAL FAIR CENTER
Aksaray Yolu 1. km, Konya / Turkey

"Anadolu'nun Gücü"
"Power of Anatolia"

Emin AKÇAOĞLU

emin.akcaoglu@izmirdir.edu.tr

'Kültür ve Zihniyet' ve Zenginlik - 1

Merkezi Londra'da bulunan MCEBR (Center for Economics and Business Research) tarafından yayınlanan son Dünya Ekonomi Ligi Raporu'na göre 2013 yılında 827 milyar dolar GSYİH ile dünyanın en büyük 17'inci ekonomisi konumunda bulunan Türkiye'nin 2014 yılında 767 milyar dolara gerileyen GSYİH ile ancak 19'uncu sıraya yerleşebildiği görülüyor. Her ne kadar sözü edilen gerileme bu dönemde Türk Lirasının dolar karşısındaki değer kaybına dayansa da bu durum bir başka konuyu akla getiriyor: Malum: Türkiye 2023 yılında dünyanın en büyük on ekonomisinden biri olmayı hedefliyor. 2023 yılına sadece sekiz yıl kaldı. Sekiz yılda bu hedef nasıl gerçekleştirilebilir? Sorunun cevabı için Dünya Ekonomi Ligi tablolarına bir kez daha bakalım. 2013 ve 2014 tablolarında ilk on sıralaması yandaki gibi:

Bu tablodaki bazı ülkeleri

özellikle nüfus ve toprak büyüklüğü ya da doğal kaynaklar bakımından Türkiye'yle karşılaştırmak doğru değil. Türkiye'yi örneğin ABD, Çin, Brezilya, Rusya ve Hindistan ile karşılaştırmak ne doğru ne de mümkün. Öyleyse makul bir karşılaştırma için listedeki ülkelerden Japonya, Almanya, İngiltere ve Fransa kalıyor. Elbette bu ülkelerin de iktisat tarihleri birbirlerinden hayli farklı. Bu bakımdan özellikle İngiltere ve bir ölçüde Fransa'yı ayrı bir yere koymamız gerekiyor. Böylelikle kala kala elimizde Japonya, Almanya ve İtalya kalıyor ki bu ülkelerin de Türkiye'ye benzedikleri söylenemez. Yine de soralım: Türkiye sekiz yılda 'nasıl' bir Japonya, Almanya ya da İtalya olabilir?

Şimdi de -çok alakalı görünmese de- Liechtenstein'a değinelim. Çünkü çok çarpıcı bir örnek. Alpler bölgesinde iki dağ sırası arasına sıkışmış ve toplam nüfusu 37 bin kişi olan bu küçük ülkede 2013

yılında kişi başına düşen gelir 134.617 dolar. Türkiye'de ise aynı yıl sadece 10.946 dolar. Nüfus, toprak ve doğal kaynak büyüklükleri arasındaki farklılıkları dikkate alarak düşünelim. Bir Türk vatandaşı ortalama (biliyorum bu tür istatistikleri karşılaştırmak kolay değil!) 10.946 dolarlık değer yaratırken bir Liechtenstein vatandaşı 134.617 dolarlık değer yaratıyor.

Kısa bir yazının sınırlarına sığdırmaya çalışarak bütün bunlar beni doğrudan şu noktaya götürüyor: "Ekonomimizin rekabet gücünü ancak bilgiye, yaratıcılığa ve yüksek teknolojiye dayanan sektörlerde öne çıkararak artırabiliriz." Bu hususta zaten herkes görüş birliği içinde! Henüz aksini söyleyen kimseyi duymadım. Ama... İşte bu 'ama' faslından sonrası çok önemli. Yaratıcılığa dayanan yeni sektörler ihtiyacımız var ama yaratıcı insan nasıl yetiştirilir? Nasıl elde tutulur? Nerede yaşamayı tercih eder? Neden?

Burada tartışmanın en önemli iki unsuru gündeme geliyor: 'Kültür ve zihniyet'. Yazılarımı düzenli okuyanlar hatırlayacaktır. OSTİM Gazetesi'nin Haziran 2014 sayısında yayınlanan 'Firma bir kutudur! Peki içinde ne var?' başlıklı yazımda bir firmaya rekabet gücü kazandıran temel unsurlar üzerinde durmuştum. O yazıda sözünü ettiğim üçüncü grup unsurlar (kâbiliyetler) da 'firma içindeki kültür ve zihniyete' işaret ediyorlardı. Aynı durum bir ülke için de geçerlidir.

Bu açıdan bakıldığında kültürü ve zihniyeti ile kendi kendisini besleyen ve her parçasının sağladığı katkı nispetinde karşılığını alabildiği bir ekosistem yaratılması gerekiyor. Bunu başaramazsak, Türk ekonomisini dünyanın en önde gelen ekonomileri arasına sokmak mümkün gözüküyor. Bu bir zihniyet değişimini gerektiriyor. Zihniyet değişimi hiç kolay değil! Yine de her durumda olduğu gibi bu süreç de istemekle başlıyor.

Özeti: Hâkim değer yargıları yaratıcılığı beslemeyen bir kültür ve zihniyet ortamında ekonominin yaratıcı, yenilikçi ve rekabetçi olmasını beklemek gerçekçi değil.

KISA KISA

Fransa ekonomisine yeni tasar

Fransa Hükümeti Kanun Hükümünde Kararname ile "Ekonomi Tasarısı" nı Meclisten geçirdi. Ekonomi Bakanı Emmanuel Macron'dan sonra Macron Kanunları olarak bilinen Tasarı, pazar günleri alışveriş saatlerinde artırım içeriyor ve bazı sektörlerin serbestleştirilmesi gibi konuları kapsıyor. Fransa Başbakanı Manuel Valls, Tasarı'nın istihdam yaratılmasında, ekonomik büyümenin yeniden tesis edilmesinde ve ekonomide belli tıkanıkların önünün açılmasında önemli bir adım olacağını vurguladı.

Bulgaristan 8 milyar avro borç alacak

Bulgaristan Parlamentosu, ülkenin 8 milyar avro borçlanmasına onay verdi. Maliye Bakanı Vladislav Goranov, borcun temininin ekonomi için kilit önem taşıdığını kaydetti. 8 milyar avroluk kaynağın geçmişteki hükümetlerin biriktirdiği borçların kapatılması ve ekonominin ertelenmeyecek ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılacağını dile getiren Goranov, Şubat sonunda hazinede 250 milyon avro kaldığını belirtti.

Moody's Rusya'nın kredi notunu düşürdü

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Rusya'nın kredi notunu "Baa3" den "Ba1" e düşürdü. Not görünümü ise negatif olarak belirlendi. Moody's, not indirimine gerekçe olarak; Ukrayna krizinin devam etmesi ve petrol fiyatlarındaki ani düşüş ile birlikte rublenin dolar karşısındaki aşırı değer kaybının ülkenin ekonomik ve finansal istikrarına olumsuz etkileri olacağı gösterildi.

2013 YILI SIRALAMASI			2014 YILI SIRALAMASI		
Sıra	Ülke	GSYİH (milyon dolar)	Sıra	Ülke	GSYİH (milyon dolar)
1	ABD	16.800	1	ABD	17.628
2	Çin	9.181	2	Çin	10.028
3	Japonya	4.902	3	Japonya	4.846
4	Almanya	3.636	4	Almanya	3.794
5	Fransa	2.737	5	İngiltere	2.828
6	İngiltere	2.536	6	Fransa	2.827
7	Brezilya	2.243	7	Brezilya	2.216
8	Rusya	2.118	8	İtalya	2.127
9	İtalya	2.072	9	Hindistan	1.996
10	Hindistan	1.871	10	Rusya	1.932

IHRACAT %0,6, İTHALAT %13,7 AZALDI

Türkiye İstatistik Kurumu ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2015 yılı Ocak ayında, 2014 yılının aynı ayına göre %0,6 azalarak 12 milyar 331 milyon dolar, ithalat %13,7 azalarak 16 milyar 636 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ocak ayında dış ticaret açığı %37,5 azalarak 6 milyar 886 milyon dolardan 4 milyar 305 milyon dolara düştü. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2014 Ocak ayında %64,3 iken, 2015 Ocak ayında %74,1'e yükseldi. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriyeye göre; 2015 Ocak ayında bir önceki

aya göre ihracat %7,1 arttı, ithalat %2,9 azaldı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriyeye göre ise; 2015 yılı Ocak ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %0,3, ithalat %11,3 azaldı.

Avrupa Birliği'ne ihracat

Avrupa Birliği'nin (AB-28) ihracattaki payı 2014 Ocak ayında %44 iken, 2015 Ocak ayında %42,7 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2014 yılının aynı ayına göre %3,4 azalarak 5 milyar 271 milyon dolar olarak gerçekleşti. Almanya'ya yapılan ihracat 2015 yılı Ocak ayında 1 milyar 107 milyon dolar olurken,

bu ülkeyi sırasıyla İsviçre (1 milyar 46 milyon dolar), İngiltere (944 milyon dolar) ve Irak (837 milyon dolar) takip etti.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Çin'den yapılan ithalat, 2015 yılı Ocak ayında 2 milyar 118 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla Rusya (1 milyar 906 milyon dolar), Almanya (1 milyar 315 milyon dolar) ve İtalya (779 milyon dolar) izledi. Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsıyor. Ocak ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi

ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %2,6, orta yüksek teknoloji ürünlerinin payı ise %29,1. İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı ise %75,1. Yüksek teknoloji ürünlerinin 2015 Ocak ayında imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %15,1, orta yüksek teknoloji ürünlerinin payı da %41,8.

Mart Ayı Fuarları

CNR ENERGY İstanbul

19-21 Mart 2015 tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy'de düzenlenecek. Fuarın kapsamını; enerji üretim teknolojileri, enerji dağıtım, iletim ve kontrol sistemleri, bakım onarım ve servis hizmetleri, verimlilik sistemleri, çevre teknolojileri, geri dönüşüm, sistem, danışmanlık, proje ve inşaat başlıkları oluşturuyor.

WIN Otomasyon '15

22. Endüstriyel Otomasyon Fuarı, 19-22 Mart 2015 tarihlerinde Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi İstanbul'da ziyaretçilerini bekliyor.

Fuarda, montaj ve taşıma, doğrusal konumlama, robot teknolojisi, endüstriyel görüntü işleme, kontrol, plc, scada, sensör, ağlar ve field bus, ölçme ve test, endüstriyel bilgi sistemleri, IT ve yazılım, otomasyon alanlarında firmalar yer alacak.

WIN Electrotech '15

16. Enerji, Elektrik ve Elektronik Teknolojileri Fuarı 19-23 Mart 2015 tarihlerinde İstanbul Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Fuarda, elektrik üretim sistemleri, motorlar, yenilenebilir enerji, frekans inverterleri, dişliler ve mekanik sürüş, kablolar,

iletim, elektrik ve elektronik test ve ölçü malzemeleri üreticileri bulunacak.

Ekspomed Eurasia

22. Uluslararası İstanbul Tıbbi Analiz, Teşhis, Tedavi, Koruma ve Rehabilitasyon Ürün, Cihaz, Sistem, Teknoloji, Donanım ve Hastaneler Fuarı 26-29 Mart 2015 tarihlerinde kapılarını açıyor. İstanbul Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'ndeki etkinlikte; görüntüleme, ameliyathane, yoğun bakım, fizik tedavi, rehabilitasyon, ambulans sistem ve donanımları, ortopedik ürünler, protezler, hasta yatakları, hastane

donanımları ve sarf malzemeleri sergilenecek.

Labtekmed Eurasia

18. Uluslararası İstanbul Medikal Laboratuvar Teknoloji, Sistem ve Donanımları Fuarı 26-29 Mart 2015 tarihlerinde İstanbul Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nde düzenleniyor. Organizasyonda; laboratuvar analiz, kalite kontrol, test-ölçüm cihazları, mikroskoplar, sarf malzemeleri, kimyasallar, ısıtma-soğutma sistemleri, laboratuvar tezgah ve mobilyaları sektör temsilcilerine tanıtılacak.

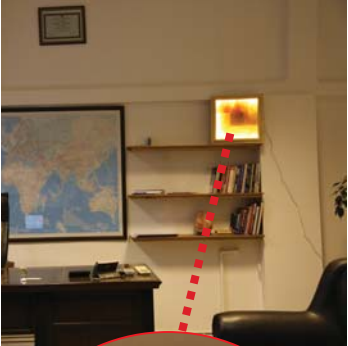

Sağlık için mağaraya gitmeye gerek kalmayacak...

Tuz odasını tabloya sığdırdı

Duvarınıza tablo yerine en az onun kadar estetik, üstelik de sağlığını düşünen bir ürün asmak ister misiniz? OSTİM Medikal Sanayi Kümelenmesi'nin üyesi SunCare firması böyle bir ürün geliştirdi. Genç girişimci Murat Dağcı tarafından üretilen tuz odalarının tabloya sığdırılmış hali, hem duvarı süsleyecek hem de dermlere derman olacak.

Sauna üretimi ile çalışma hayatına başlayan Dağcı, tuzun insan sağlığı üzerindeki faydalarını üretim başarısına taşıdı. Murat Dağcı, 'Tuzdan tablo' olarak nitelenebilecek ürünün faydalarını şöyle açıkladı: "Odaya girdiğiniz zaman sabaha kadar bu cihaz çalışmaya ve tuzu iyonize etmeye devam ediyor. Bunun neticesini sabah kalkınca hissediyorsunuz. Açılmış bir geniz, nefes; sanki ormanda uyumuşcasına dinç bir uyanmış vücut ile karşılaşıyorsunuz."

Tablo şeklinde duvara asılan cihaz, Çankırı ve Himalaya tuzlarını içeriyor. Cihazdaki tuzun ömrü yaklaşık 3-4 yıl.

şam anlamında ilk olarak kabul gören ve en çok talep edilen ürün olmasıydı. Daha sonra sosyal tesisler ve otellerin spa kısımları için buhar odası ve Türk hamamı gibi talepler gelmeye başladı. Ürün yelpazesi de bu şekilde gelişmeye başladı. Saunaların montajlarının zor olması bizi ev tipi ürünlere de yönlendirdi. Bu alan da bizi ev tipi ürünleri ilgi alanımıza aldı. Sektördeki araştırmalarımız sonucu, sağlıklı yaşam sektörü ile iç içe olan tuz odalarını imal etmeye başladık.

Özellikle astım ve nefes darlığı gibi solunum yoluyla ilgili rahatsızlığı olanlar Çankırı'ya tuz mağarasına gitmeye baş-

ladılar. Tuz mağaralarının etkilerini, büyükşehirler taşıyan, tuz odaları oldu. Tuz odalarına da her zaman her yerde gitme ve vakit ayırma imkanı maalesef olmayabiliyor. Bu talepler firmamızı, tuz

odalarının etkilerini evlere taşıması gereken bir cihaz üretmeye yönlendirdi. Bu noktada 'Tuz Terapi Paneli' adını verdiğimiz bir ürün geliştirdik. Bu cihaz, tuzun mikro partiküller halinde havaya saçılmasını ön gören bir prensip üzerine oluşturuldu.

Ürünü ilk siz mi yaptınız?

İlk biz yaptık. Tespit ettiğimiz kadarıyla dünyada bir örneği yok.

Cihaz nasıl işliyor?

Geliştirdiğimiz cihazın yatak odasında kullanılmasını tavsiye ediyoruz. Yatmadan birkaç saat önce çalıştırmaya başlıyoruz. Tuzlar yaklaşık bir buçuk saat içerisinde havaya karışmaya yani iyonize olmaya başlıyor. Odada yattığınız zaman sabaha kadar bu cihaz çalışmaya ve tuzu iyonize etmeye devam ediyor. Bunun neticesini sabah kalkınca hissediyorsunuz. Açılmış bir geniz, nefes sanki ormanda uyumuşcasına dinç

bir uyanmış vücut ile karşılaşıyorsunuz. Sabah çok dinç bir şekilde uyanıyorsunuz. Cihazı kullanan astım hastalarında; nefes daralma, boğulma krizlerin azaldığını tespit ettik. İlaç ve ihtiyacını sprelerini kullanma ihtiyacını da azalttı. Hem Çankırı tuzu hem de Himalaya adıyla anılan iki farklı tuz kullanıyoruz.

Biz hekim değiliz, "Tedavi ederiz" gibi bir cümle kullanmak istemiyoruz. Bir kimyevi malzeme kullanmıyoruz. Doğal yollardan, vücuda hiç bir kimyasal vermeden, hiçbir radyasyona tabi tutulmadan yüzde 100 doğal bir unsurla vücudun konforunun artırılmasını hedefliyoruz.

Elektrik sarfiyatı nedir?

Yaklaşık olarak 1 saatte 30 watt tüketir. Bu da tasarruflu bir ampul ile aynı elektrik tüketimine denktir.

Kullananlardan geri dönüş aldınız mı?

Ciddi geri dönüşler alıyoruz. "Neredeyse hiç hasta olmuyorum, üşütmüyorum, vücudum daha dinç, artık daha dinç uyanıyorum, yorgun kalkıyordum, bunlardan kurtuldum." diyenler var.

Çerçeve içindeki tuzun etki süresi nedir?

Tuz çok hızlı biten bir malzeme değildir. İçerisindeki tuzu biz yeniliyoruz. Tuzun iyonlaşma süresinin yaklaşık 3-4 yıl olduğunu tespit ettik. Bu süre içerisinde hiçbir şekilde tuz koymuyorsunuz.

Üniversitelerle temasınız oldu mu?

Üniversitelerle, çeşitli hocalar ile görüştük, birkaç üniversite ile ama yaptığımız iş itibarı ile ölçebileceği bir deney düzeneği hocalar bu sene kuramadı.

Akademik destek de alamadık. Ama sağlıklı yaşam noktasında çalışmalarını doktorlarımızla beraber çeşitli çalışmalar yaptık. Bu alana şahsi ilgileri olan mühendis arkadaşlarla bir araya geldik.

Yurtdışından talep aldınız mı?

Şu an Kuzey Irak, Azerbaycan ve Nahcivan'a gönderiyoruz.

Patent durumu ne aşamada?

Türk Patent Enstitüsü'ne başvurduk, sonucu bekliyoruz.

Murat Dağcı

"KÜMENİN CİDDİ FAYDALARI VAR"

Küme bize, hayalini kurduğumuz şeylerin hep bir adım daha önde olmasını öğretti. En önemli şey o. Küme, dinamizmi bir arada tutma gücü veriyor. İnsan tek başına aynı ticari kolda devam etse bile, belki hevesi, morali belli dönemlerde kırılıyor. Belli dönemlerde yorgunluk çöküyor. Motivasyon kaybını çok ciddi bir şekilde önüyor. Her defasında bize farklı proje ile geliyor. Bu bizim için çok büyük bir destek ve katkı. Bundan dolayı kümemizden ciddi bir şekilde faydalanıyoruz.

İşgücüne katılım oranı yüzde 50,5

2014 yılı Kasım dönemine ait işgücü istatistikleri açıklandı. Buna göre söz konusu dönemde Türkiye genelinde işsiz sayısı 3 milyon 96 bin kişi, işgücüne katılma oranı da yüzde 50,5 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2014 yılı Kasım dönemine ait işgücü istatistiklerini açıkladı. İşsizlik oranının yüzde 10,7 seviyesinde gerçekleştiği dönemde 15 ve daha yukarı yaşta istihdam edilenlerin sayısı 25 milyon 874 bin kişi, istihdam oranı ise yüzde 45,1 düzeyinde seyretti.

3 milyon 96 bin kişinin işsiz olduğu 2014 Kasım döneminde işsizlik oranı erkeklerde yüzde 9,7 kadınlarda ise yüzde 13 oldu. Aynı dönemde, tarım dışı işsizlik oranı yüzde 12,7 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş gru-

bunu içeren genç işsizlik oranı yüzde 19,9 iken, 15-64 yaş grubunda bu oran yüzde 10,9 olarak gerçekleşti.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 5 milyon 180 bin kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 20 milyon 694 bin kişi oldu. İstihdam edilenlerin yüzde 20'si tarım, yüzde 20,4'ü sanayi, yüzde 7,6'sı inşaat, yüzde 52'si ise hizmetler sektöründe yer aldı. Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı 2014 yılı Kasım döneminde yüzde 33,9 olarak gerçekleşti.

Bu oran tarım sektöründe yüzde 81,7 iken, tarım dışı sektörlerde yüzde 22 oldu.

Kamu istihdamı yüzde 3,6 arttı

Maliye Bakanlığı tarafından derlenen verilere göre, 2014 yılı IV. döneminde toplam kamu istihdamı 2013 yılının aynı dönemine göre yüzde 3,6 oranında artarak 3 milyon 440 bin kişiye çıktı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam sayısı bir önceki döneme göre 30 bin kişi artarak 26 milyon 94 bin kişi olarak

gerçekleşti. İstihdam oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 45,5 oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlerin sayısında 2014 yılı Kasım döneminde, bir önceki döneme göre 24 bin kişilik artış gerçekleşti. İşsizlik oranı ise 0,1 puanlık artış ile yüzde 10,7 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0,1 puanlık artış ile yüzde 51 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyette göre istihdam edilenlerde en fazla artış 50 bin kişi ile hizmet sektöründe görüldü.

Yenilenebilir enerjinin eylem planı hazır

Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planı Tanıtım Toplantısı'nda konuşan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Türkiye'nin su, rüzgar, güneş, jeotermal ve biyokütle gibi yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarıyla beraber büyümesine devam edeceğini belirtti.

Türkiye'nin enerji yapılanmasında çizdiği politika ve stratejilerin en önemli parçalarından birinin yenilenebilir enerji olduğunu ifade eden Yıldız, dünyadaki enerji yatırımlarının yüzde 70'in fosil yatırımlara yönelik olduğunu anlattı.

Bakan Yıldız, Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) verilerine göre, 2040 yılına kadar, küresel birincil enerji talebinin yüzde 37'ler civarında artacağını, elektrik talebinin ise yüzde 80'ler civarına geleceğini söyledi. Bunun önemli bir kısmının Rüzgar Enerjisi Santralleri (RES) ve Güneş Enerjisi Santrallerinden (GES) karşılanacağına işaret eden Yıldız, "O yüzden bugünkü eylem planının Türkiye'ye dönük adaptasyonunda da çok önemli bir gerçeğe beraber olacağız." dedi.

"Nükleer enerjinin payı artacak"

Dünyadaki diğer ülkelerin enerji görünümüne ilişkin bilgiler paylaşan Yıldız, "ABD'de nükleer enerjinin payı artacak, Japonya'nın Fukushima kazası sonrası tekrar nükleer santrallere dönüşü hızlanacak. Rusya, Güney Kore ve Hindistan gibi ülkelerde de bu artış devam edecek. Şu anda inşaatı devam eden 76 nükleer santralin 30'u Çin'de." dedi.

Yenilenebilir enerjiye 2013 yılında yaklaşık 214 milyar dolarlık bir yatırım yapıldığını hatırlatan Yıldız, 2030 yılına bu rakamın 550 milyar dolara ulaşmasının beklendiğini belirtti.

Nükleer eğitim için 80 öğrenci Rusya yolcusu

Bakan Yıldız, Mersin'de nükleer santral kurulmasına ilişkin Türkiye ile Rusya arasında imzalanan anlaşma çerçevesinde nükleer enerji eğitimi için öğrenci göndermeye devam ettiklerini belirterek, "Biz 80 öğrencilik bir alım için daha start veriyoruz. Biliyorsunuz 300'e yakın öğrencimiz Rusya'da eğitim görüyordu. Bu yıl aynı zamanda bir değişiklik de yapıyoruz. İlk defa Petersburg'daki Poli-

Taner Yıldız

teknik Devlet Üniversitesi'ne 30 öğrenci göndereceğiz. 50 kadar da Ulusal Nükleer Araştırmalar Üniversitesi'ne (MEPHI) göndereceğiz. Dolayısıyla karşılıklı bilgi alışverişini de bu sayede tamamlamış olacağız." şeklinde konuştu.

Yıldız, güneş enerjisinin de ülkeye kazanç sağlaması, sanayici ve vatandaşa yüksek fiyatlı elektrik satılmaması açısından önemli olduğunu ifade ederek, şunları kaydetti:

"O ikisinin arasındaki dengeyi çok iyi koruyup kollamamız lazım. Biz yenilenebilir enerji kaynakları ile alakalı konuda Avrupa Birliği ortalamasının iki katı kadar üretiyoruz, HES'ler ile RES'lerle ve Jeotermal enerjinin de dahil olduğu bütün yapılarla beraber. 2023 yılı hedefimiz büyüyen Türkiye ile beraber bunu en az yüzde 33'lere yüzde 35'lere kadar çıkarmak."

214

Milyar Dolar

Dünyada, yenilenebilir enerjiye 2013 yılında yaklaşık 214 milyar dolarlık yatırım yapıldı. 2030 yılına bu rakamın 550 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

Basitleştirilmiş Gümrük Hattı işlemlerinde yetki TİM'de

Gümrük ve Ticaret Bakanı Nurettin Canikli, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) Basitleştirilmiş Gümrük Hattı (BGH) kapsamında ihracatta danışma, denetim ve veri girişi faaliyetleri konusunda tek yetkili kuruluş olduğunu bildirdi.

Nurettin Canikli

Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında 18 Eylül 2008'de imzalanan "Gümrük İşlemlerinin Basitleştirilmesine İlişkin Protokol" ile hayata geçirilen BGH sistemine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Bakan Canikli, "BGH kapsamında ihracatta danışma, denetim ve veri girişi

faaliyetleri tek yetkili olarak TİM tarafından gerçekleştirilecek. Bu yetkilendirmenin şartlarının belirlenmesi amacıyla Bakanlığımız ile TİM arasında imzalanan protokole göre, TİM tarafından BGH kapsamında şifre temini, veri girişi ve veri iletimi işlemleri için hizmet sunduğu ihracatçılardan herhangi bir ad altında ücret talep edilmeyecek. Böylelikle BGH, ihracat maliyetlerini düşüren ve ülkemiz rekabet gücünü arttıran bir proje olarak ihracatçılarımızın kullanımına sunulmaktadır." dedi.

Canikli, sistemden yararlanmanın tamamen gönüllülük esasına dayandığına ve sevk

edilen eşyaya ilişkin bilgileri gümrük idaresine önceden sunan firmalara dış ticaret işlemlerinde çeşitli kolaylıklar sağlandığına dikkat çekti. Gümrük Bakanı Canikli, "İhracatta Türkiye'nin rekabet gücünü artıracak bir proje olan BGH ile güvenilir bilgi sunan ihracatçılar, gümrük noktalarında öncelik sahibi oluyor. İhracatçılarımız gümrükleme zamanının kısılmasına yol açacak şekilde kolaylaştırılmış gümrük işlemleri ve gümrük muayenesinden muafiyet gibi kolaylıklardan faydalanabiliyor." değerlendirmesinde bulundu.

Güvenli ve hızlı bilgi akışını sağlayacak altyapının kurulduğunu belirten Canikli, söz konusu çalışmalara ek olarak sektörün sorun ve beklentileri çerçevesinde hareket edecek olan TİM'in yetkilendirilmesi ile BGH'nin daha yaygın kullanılacağını kaydetti.

Atık yönetimi ekonomiye yaradı

İdris Güllüce

Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce, atık yönetim faaliyetleri kapsamında 2014 yılında ekonomiye 2,5 milyar TL katkı sağlandığını açıkladı.

2 milyon 413 bin 500 ton ambalaj atığının toplanarak geri kazanıldığını belirten Bakan Güllüce, toplanan ömrünü tamamlamış lastik miktarının da 175 bin 186

ton olduğunu belirtti. Bakan Güllüce, "Lastiklerin, 106 bin 950 tonu geri kazanımda, 68 bin 236 tonu ise çimento fabrikalarında enerji geri kazanımında kullanıldı." dedi.

Bakan Güllüce'nin verdiği bilgilere göre 2014 yılında: 60 bin 626 ton atık akü geri dönüşüme gönderildi ve atık akülerden 36 bin 375 ton kurşun, 882 bin ton tehlikeli atık lisanslı geri kazanım tesislerinde geri kazanıldı. 555 ton atık pil, 18 bin ton atık motor yağı, 15 bin ton kullanılmış kırtarmalık yağ ve 10 bin ton atık elektrikli ve elektronik eşya toplandı. Aliğa Gemi Söküm Bölgesi'nde 203 adet geminin sökülmesi yapıldı burada da toplam 587 bin ton demir çelik elde edildi.

Bilim Kahramanlarından dil eğitimine vurgu

Bilim Kahramanları Buluşuyor yarışmasının 11. sezon Ankara Turnuvaları gerçekleştirildi. OSTİM Spor Kulübü'nün desteklediği OSTİM Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, "Benim neyim eksik bende dil öğrenmek istiyorum" temasıyla katıldığı turnuvada, meslek eğitimi dünyasında dil eğitiminin önemine değindi.

Daha iyi üretmek için meslek liselerinde dil eğitimine önem verilmesi konusunda turnuva jürisine sunumlarını gerçekleştiren ekip, ilk kez katılmalarına rağmen 7 okulu geride bırakarak turnuvayı tamamladı.

Çalışanlar uzmanlaşıyor 'her işi yaparım' dönemi kapanıyor

Türkiye'nin dönem başkanlığını yaptığı G20'nin taraflarını ve uluslararası örgütlerin temsilcilerini bir araya getiren G20-OECD Nitelikli Çıracılık ve İşbaşında Eğitimin Teşviki Konferansı'nda Bakan Çelik iş hayatına yönelik önemli değerlendirmelerde bulundu. Çelik Ahilik teşkilatının etkisinin bugüne kadar sürdürdüğüne ve günümüzdeki çalışma anlayışının temelini oluşturduğuna işaret etti.

Usta, kalfa, çırak gibi bugün bile hala kullanılan beceri düzeylerinin ahilik sistemi içinde yer alan rütbelere bazılarının olduğunu dile getiren Çelik, usta, çırak ilişkisinin her zaman üstün, saygı gösterilen ve takdirle karşılanan bir anlayış olarak halen Türkiye'de devam ettiğini kaydetti.

G20-OECD Nitelikli Çıracılık ve İşbaşında Eğitimin Teşviki Konferansı'nda konuşan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, 580 mesleğin ulusal standartlarının belirlendiğini, 2015 yılı sonuna kadar bu sayıyı 750'ye çıkarmak istediklerini belirterek, "Artık ülkemizde 'her işi yaparım' dönemi tümenden kapanmış olacaktır." dedi.

Aktif iş gücü programları ve meslek edindirme projeleri hakkında da bilgi veren Faruk Çelik, 2009 yılından bu yana aktif işgücü programlarından 1 milyon 200 bine yakın vatandaşın yararlandığını belirtti.

İşbaşı eğitim programları sayesinde işverenlerin hiçbir maliyete katlanmadan istihdam etmek istedikleri kişileri kendilerinin yetiştirdiklerini anlatan Çelik, "İstihdama yüksek katkısından dolayı son yıllarda

Faruk Çelik

ağırlık verdiğimiz ve yaygınlaştırdığımız işbaşı eğitim programlarına katılanların yaklaşık yüzde 70'i başarılı bir şekilde

istihdam edilmektedir. İşbaşı eğitim programlarından her yıl yaklaşık 60 bin gencimiz yararlanmakta ve bunların yarısını da kadınlar oluşturmaktadır." dedi.

UMEM 170 bin kişiye meslek kazandırdı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak yürütülen önemli çalışmalardan bir tanesinin de 2010 yılından bu yana yürürlükte olan Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) projesi olduğunu anlatan Bakan Çelik, Proje kapsamında sanayi, hizmet ve tarım alanlarında teorik eğitim ve işbaşı eğitimin birlikte verildiğini dile getirdi. Çelik, "UMEM projesi ile bugüne kadar 170 bine yakın vatandaşımızın mes-

lek edinmesi sağlanmış ve yüzde 60'lara varan istihdam oranı yaratılmıştır. Bu projelerden yararlananlardan yüzde 40'ını da kadınlar oluşturmaktadır." şeklinde konuştu.

Avrupa Birliği standartlarında kurulan Mesleki Yeterlilik Kurumu vasıtasıyla her meslek için ulusal meslek standartlarını belirlemeye başladıklarını anlatan Çelik, "Hali hazırda 580 farklı mesleğin ulusal standartlarını belirlemiş durumdayız ve hedefimiz 2015 sonuna kadar bu meslek standardı sayısını 750'ye ulaştırmaktır. Artık ülkemizde 'Her işi yaparım' dönemi tümenden kapanmış olacaktır." dedi.

XI. KOBİ ZİRVESİ

KOBİ'lerin orta gelir tuzağından kurtulma stratejileri ele alınacak

Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı (TOSYÖV) Yönetim Kurulu Başkanı Yalçın Sönmez, XI. KOBİ Zirvesi bilgilendirme toplantısında orta gelir tuzağına dikkat çekti.

KOBİ'lere sürdürülebilir rekabet gücü kazandıracak yol haritalarının çizildiği KOBİ Zirveleri'nin XI.'si "KOBİ'lerin Orta Gelir Tuzağı'ndan Kurtulma Stratejileri" ana teması ile gerçekleştirilecek.

TOSYÖV Yönetim Kurulu Başkanı Yalçın Sönmez, XI. KOBİ Zirvesi bilgilendirme toplantısında orta gelir tuzağına dikkat çekti.

Türkiye düşük - orta gelir düzeyine 1955'te ulaştığını ancak 50 yıl sonra 2005'te yüksek - orta gelir düzeyini yakalayabildiğini vurgulayan Sönmez, "2015 yılında Türkiye orta gelir tuzağından çıkıp yüksek gelir kuşağına geçmek için köklü reformlara girişeceği bir dönemi başlatıyor. Hükümet'in açıkladığı; 25 adet Güçlü ve Dengeli Büyüme için Yapısal Dönüşüm Programı Türkiye'nin bu amacıyla örtüyor." dedi.

"Türkiye ekonomisinin ana karakteri KOBİ'lerdir"

XI. KOBİ Zirvesi'nde orta gelir tuzağından kurtulma sorununu, Türkiye ekonomisinin mikro, küçük, orta ve büyük aktörlerinin tümünün ortak sorunu olarak ele alınacağını dile getiren Yalçın Sönmez konuşmasını şu sözlerle sürdürdü; "Yüksek gelir kuşağına sıçrama programının ancak KOBİ'lere dayanarak başarıya ulaşacağını düşünüyoruz. Çünkü: dönüşüm programı yapısaldir ve Türkiye ekonomisi ana karakterini KOBİ'lerden almaktadır."

Dönüştürülecek yapısal sonuçları paylaşan Yalçın Sönmez, İç tasarruf oranının çok düşük, yatırımlar için yabancı sermaye ithaline m e c buriyet olduğunu söyledi.

Sönmez, "Özel sermaye yatırımlarının GSMH'ya oranı istikrarlı biçimde düşmektedir. İmalat sanayisinde gelişme yavaşlamıştır. Sanayinin geleneksel yapısı yenilikçi dönüşüme direnmektedir. Üretim ve ürün çeşitlenmemekte, yüksek katma değer üretimine dayalı sektörlerde iç girdilerin payı azalmaktadır. Emek piyasası kırılmıştır, işgücüne katılım -özellikle kadın- zayıftır. Gelir dağılımı aşırı dengesizdir, bölgeler arası gelişmişlik far-

kı derindir. Sermaye birikimi problemlili hale gelmiştir." dedi.

"KOBİ'ler okuldur"

Dönüşümün öznesinin beşeri sermaye olduğuna dikkat çeken Sönmez, Türkiye'de kişi başı ortalama eğitim süresinin 7.6 yıl seviyesinde olduğunu paylaştı. "Dönüşümün iskeleti; buluş yapmak, teknoloji geliştirmek, inovasyon, tasarım, yüksek katma değerli ürünler üretmek, marka olmaktır." diyen Sönmez şu görüşlere yer verdi: "Bunları; bilgi ve becerilerini eğitimle geliştirdiğimiz insanlar yapacaktır. KOBİ'ler zaten aynı zamanda 'okul'dur. Formel ve informal eğitimi işletme bünyesinde veya organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri bünyesinde ele alıp çözebilirler, insan sermayelerini güçlendirip rekabetçi olabilirler."

Türkiye için gelişmiş ülke olmanın şartının üretim olduğunu dile getiren Sönmez imaların ülke ekonomisindeki payının giderek düştüğünü ifade etti. Üretime yönelmek gerektiğini vurgulayan Sönmez, "Üretime dönmek Türkiye'de yüzünü KOBİ'lere dönmektir. KOBİ'lerimizi 'Orta Yüksek' ve 'Yüksek Teknolojili' ürünlerin üretimine geçirmeliyiz. Bu süreçleri desteklemeliyiz. İleri teknoloji ürünlerle ihracat yapabilirsek sorunu çözeriz. Ancak o zaman rekabetçi ve sürdürülebilir bir ekonomiye sahip oluruz." dedi.

"Ar-Ge ve inovasyon, stratejimiz olmalıdır"

İstanbul Üniversitesi İktisat Kulübü tarafından organize edilen Ekonomi Zirvesi'ne katılan KOSGEB Başkanı Recep Biçer, 2023 yılında 60 milyar dolar Ar-Ge harcamasını hedefleyen Türkiye'nin bu hedefe KOBİ'lerin girişimci ruhuyla ulaşabileceğini söyledi.

Son yıllarda Türkiye'de Ar-Ge harcamalarının milli gelire oranının önemli ölçüde artarak yüzde 1 seviyesine yaklaştığını belirten Recep Biçer, "Ar-Ge ve İnovasyon, yönetim stratejimizin bir parçası değil bizatihi stratejimiz olmalıdır." dedi.

Cari açık problemini asgariye indirecek imalat ve ihracat yapılması gerektiğine işaret eden Biçer, 2010 yılının Haziran ayından itibaren nitelik ve niceliği artırılmış destek programları ile yalnızca projelerin Ar-Ge ve İnovasyon safhasını değil, bu tür faaliyetlerin ticarileşme boyutunu barındıran endüstriyel uygulama safhasını da destekleyen bir programın uygulamaya başlandığını söyledi.

KOBİ'ler için inovasyonun çok önemli olduğunu dile getiren Biçer, yenilikçi kültürün yaygınlaşması için Meslek Örgütleri, STK'lar, Üniversiteler ve özel sektör işbirliklerinin en üst düzeyde geliştirilmesi gerektiğini ifade etti.

Recep Biçer

Tekstilde kadın istihdamı yüzde 50

Türkiye Ev Tekstili Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TETSİAD)'nin "8 Mart Dünya Kadınlar Günü" için yaptığı açıklama, 2014'ün ilk 6 aylık döneminde istihdamın en çok arttığı sektörün tekstil olduğu belirtildi. Ayrıca sektörün Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yaptığı yatırımlar bu bölgedeki kadın istihdamı sayısını da artırıyor. Gaziantep, Kahramanmaraş, Malatya ve Adıyaman bölgelerindeki tekstil ve konfeksiyon sektörü, istihdam yaratma ve ihracat bakımından ülke genelinde giderek büyüyen payıyla büyük önem kazanıyor.

TÜİK rakamlarına göre birçok sektörde kadın çalışan oranı yüzde 15'in altındayken, tekstil çalışanlarının yüzde 50'sine yakını kadınlardan oluşuyor. Sektörde kayıtlı ve kayıt dışı yaklaşık 2 milyon çalışan olduğu göz önüne alındığında, bu istatistik yaklaşık 1 milyon kadın çalışanın istihdam edildiğini de ortaya koyuyor. Bu durum aile içinde kadınların söz sahibi olması ve sosyal açıdan toplumda daha fazla katılmalarını beraberinde getiriyor.

OSTİM

Üretimde, İşbirliğinde ve Rekabette Avantaj...
sektörel küme projeleri

hep birlikte **üretiyoruz.**

www.ostim.org.tr

VADIKENT

Ankara Keçiören

KOMYAPI

444 3 968 | www.komyapi.com.tr

 Kombassan

Şehir manzaralı, tümü güney cepheli güneş gören, zemin katlarda bahçe kullanımlı, 2+1 (yatay bloklar) , 3+1 (dikey bloklar) , 4+1 (tek blok) daire seçenekleri, botanik parkı, çarşısı, alışveriş merkezi, lokali, spor alanları ve sağlık merkezi ile konforun, huzurun ve mutluluğun yeni adresi.

AKKENT EVİN BU YAŞAM SENİN

AKKENT

Paradise Gardens

GENİŞ PEYZAJ ALANI

- 32.000 m²'si konut parselinde 43.000 m²'si konut parseline komşu park alanlarında
- Akarsu ve göletler
- Yürüyüş ve bisiklet yolu
- Bahçe içi gazebolar
- Koruluk alanı
- Engelliler için özel rampalar
- Açık hava sineması

AÇIK HAVA SPOR VE OYUN ALANLARI

- Çocuk oyun parkı
- Kaykay pisti
- Açık hava spor aletleri
- Hali saha
- Basketbol-voleybol sahası
- Mini golf sahası
- Tenis kortu

AKKENT LOKAL

- Vitamin bar
- Bilardo
- Masa tenisi
- Dev ekran maç-film yayını

SAĞLIK VE SPOR MERKEZİ

- 4 mevsim yüzme havuzu
- Çocuk havuzu ve mini aqua park
- Fitness merkezi
- Squash
- Pilates-yoga
- Sauna-buhar odası
- Soğukluk
- Masaj odaları
- Hidromasaj
- Jakuzi
- Akıntıya karşı sıcak su yürüyüş havuzu

AKKENT ÇARŞI

- Günlük ihtiyaçlarınıza cevap verebilecek 36 cadde dükkan

AKKENT AVM

- Hipermarketten, tekstile elektroniğe, yapı ürünlerine aradığınız herşeyi bulabileceğiniz komşu ortalama 100 mağaza

GÜVENLİ YAŞAM

- 7/24 kameralı güvenlik sistemi
- Site giriş kapısı-site içi kontrol ve özel güvenlik
- Site duvarı ve bahçe aydınlatması
- Site-blok giriş kapısı ile daire arasında görüntülü intercom sistemi
- Yüksek bloklarda sprinkler sistemi
- Yangın söndürme deposu
- Her katta yangın dolabı-ihbar butonu

KONFOR

- Deprem güvenlikli inşaat sistemi
- Mantolama ile dıştan ısı yalıtımı
- Daireler arası ses ve ısı yalıtımı
- Yüksek bloklarda üç asansör
- Tam beslemeli jeneratör
- Açık-kapalı otopark alanları
- Misafir otoparkı

Akkent Paradise Gardens Konutları Nisan 2017'de teslim edilecektir.

ÜNAL AKPINAR A.Ş.

AKKENT KONUTLARI
SATIŞ OFİSİ

Kardelen Mahallesi 2164. Cadde
No:3 Batıkent/ ANKARA

566 11 11

www.akkent.com.tr

